RADOST

PRO NEJMENŠÍ ČLENY SVÉHO DOROSTU JAKO PŘÍLOHU „LÍPY“ VYDÁVÁ ČSL. ČERVENÝ KŘÍŽ

ROČNÍK III. 70 hal. ČÍSLO 2.

RADOST obrázkový časopis pro nejmenší členy Dorostu Československého Červeného kříže. Vychází každého 1. v měsíci kromě července a srpna jako příloha „LÍPY". — Řídí Ferd. Krch. — Odp. red. Ant. Kovaříková. Redakce: Praha VI., Neklanova 34. — Předplácí se na celý rok Kč 7·—, na půl roku Kč 3·50. — Majitel a vydavatel Čs. Č. kříž, Praha VI., Neklanova 34. — Tiskem Lidové knihtiskárny v Praze.

Kdo to dovede?

1. *Jos. Manes: Na výletě* — obrázek na str. 5. Vymyslete si, co děti čtou z té krásné obrázkové knížky.

2. *Tiše, děti, ježek spí* — na str. 6. Říkejte si toto říkadlo *zpěvavě* tak dlouho, až vám z toho vznikne celý popěvek. Poproste někoho, kdo zná noty, aby vaši písničku zapsal a pošlete nám ji.

3. *Jak si bratři hrají* — na str. 7. Napište nám, co a jak vy sami nejradši si hrajete.

4. *M. Aleš: O Popelce*, obrázek na str. 9. Vypravujte podle něho celou pohádku svému malému bratříčkovi neb sestřičce.

5. *Kuchař Matěj*, loutk. scéna na str. 10. Zkuste sehrát podobně výstup jediné loutky nebo zvířátka. Nemáte-li divadélka, udělejte si je z krabicové lepenky nebo prkének a loutku nebo zvířátko ze dřeva a hadříků.

6. *Hlava chlapce shora*, žert. kresbička na str. 16. Co podobného znáte vy? Některé takové kresbičky bývají spojeny s říkadly nebo s vypravováním celého příběhu či pohádky.

7. *Pohádka o modré lišce a stříbrném zajíčkovi* na str. 20. Nakreslete tu modrou lišku i stříbrného zajíčka.

8. *Quido Manes: Návštěva dědečka a babičky*, obr. na str. 21. Dobře si všechno na obrázku prohlédněte a složte si v hlavě k němu sami vyprávění.

9. *Van Dyck: Děcko s jablkem*, obr. na str. 25. Napište nám něco ze života maličkého děcka ve vašem okolí.

OFFSITE
AP
215
.C9
R33
roč.5:čís.2-roč.9:čís.10
(1920-1928) Inc.

P. Konevka: *Na pastvě.*

Na pastvě.

(Dětské verše.)

Paste se, kozičky,
paste se v stráni,
roste tu travička
zelená na ní.

Větry již studené
ženou se plání,
za chvíli uvadne
travička na ní.

Paste se, kozičky,
travička voní,
nežli se nadáte,
bude zas po ní.

Paste se, kozičky,
paste se v stráni,
nežli sníh napadne
bělounký na ni.

Složil Boh. Trávníček, III. tř. měšť., Střelice.

Cvrček a kobylka.

Kdysi před dávnými, dávnými časy ptáci, jejichž zaměstnáním bylo rozveselovati lesy svým zpěvem, se usnesli, že budou stávkovati. Řekli: „Zpívali jsme celý den po celé jaro a půl léta, ale nyní pelicháme, jest příliš vedro, potřebujeme odpočinku, přestaneme zpívat, chceme míti prázdniny!"

Tu Matka Příroda řekla: „Probůh — to se nesmí státi! Bez zpěvu ptačího, lesy tiché po všechny suché dny? Kdo bude stávkokazem a dobrovolně zastoupí hudbou ptáky, dokud zase nedostanou náladu?"

Na tuto otázku vystoupil hnědý křídlatý cvrček a zelená krovkatá kobylka a řekli oba najednou: „My je zastoupíme." Mezi lesními ptáky bylo slyšeti: „Ničemové! Darebáci!"

„Vy? A já se nepamatuji, že bych vás byla obdařila vůbec jakým hlasem?" divila se Matka Příroda.

I řeklo hnědé křídlaté stvořeníčko, jehož jméno jest cvrček: „Pravda, hlas můj není valný, ale vynalezl jsem znamenitou chřestačku. Poslouchej!"

Spustil podivuhodné hrčení jako budíček nebo mlátička a řezající pila, vše dohromady. Naplnil háj svým hlučením a rozesmál všecek lesní národ svým zábavným výkonem. Nemyslel ovšem, že je to jen zábava; myslel, že je to umění.

Když cvrček přestal, Matka Příroda řekla kobylce zelené: „Tak co ty dovedeš?"

„Ani já nemám hlasu, matičko," odpověděla, „ale umím dobře housti na housle."

A nadzvedla svůj plášť, pod kterým nosila housličky, a všichni málem by bývali ohluchli jejím drsným skřípáním.

Nebylo tedy pochyby, že tito dva mohou nadělati tolik hluku jako plný les ptactva; ale oba chtěli míti sólo a tak se dali do hádky, čí myšlenka je první.

Leč Matka Příroda to rozhodla, rozdělivši je podle času. „Ty," řekla kobylce, „budeš se starati o hudbu ve dne, a ty," řekla cvrčkovi, „musíš se o ni starati od slunce západu místo slavíka, až rozbřeskne jitro, a oba tak dlouho, dokud nepřijde mráz, nebo dokud ptáci budou mít prázdniny."

Tak se to také vše stalo. Začátkem srpna slyšíme je všude, a ke konci srpna řehtají ještě hlasitěji. V září pokračují a v říjnu sbor jejich umlká, avšak příležitostně uslyšíte je ještě „v babím létě" a já slyšel v předvečer Dušiček ještě posledního cvrčka a ve dne, jako by chtěl překonat kobylky. A tak se zdá, že všechna sláva toho vynálezu přece jen patří cvrčkům, ač já vím, že napřesrok se budou zas o to mezi sebou hádati a zase bude pro to tolik rámusu jako letos.

Když se podíváte na podobenku Cvrčka nebo Kobylky, neuvidíte jejich hudebních nástrojů; ale věřte mi, mají je; a můžete je slyšeti v pozdní léto, když je teplo, vždycky ve všech krajích Evropy.

A dovolte, abych skončil prozrazením tajemství. Kobylka, která hraje na housličky, není vůbec dáma, nýbrž pán přestrojený do hedvábných zelených punčošek a zeleného nepromokavého pláště.

„Z lesní říše." *Ernest Thompson Seton.*

Dětské verše.

Pomněnka na jaře rozkvete, voní,
na podzim k zemi hlavěnku skloní.

*

Naša záhradka je pekná zelená,
lebo ju polievam z večera, za rána.

A keď idú l'udia okolo záhradky,
všetcia si pýtajú voňavé kvetinky.

A keď už kvetinky na jaseň odkvitnú,
l'udia zas semienka si odo mňa pýtajú.

Emilia Tomšová, 13 r., Miloslava.

Pohádka o modré lišce.

„Tak pozor, děti! Budu vám povídat pohádku o modré lišce a stříbrném zajíčkovi."

„No tak honem povídej!"

„Já nepovídám ‚no tak honem povídej', já povídám, že budu povídat pohádku o modré lišce a stříbrném zajíčkovi."

„No dobře, to jsme už slyšeli!"

„Já nepovídám, no dobře, to jsme už slyšeli', já povídám, že budu povídat pohádku o modré lišce a stříbrném zajíčkovi."

„No ale, co dělala ta liška a ten zajíček?"

„Já nepovídám ‚no ale, co dělala ta liška a ten zajíček', já povídám, že budu povídat pohádku o modré lišce a stříbrném zajíčkovi." Atd., až to všecky omrzí.

Quido Manes: *Návštěva dědečka a babičky.*

Říkadlo.

Horo, horo, vysoký hrad,
kdyby bylo něco spapat!
Ať si buchta nebo dolek,
jen když bude pro žaludek. *Lidové.*

Pro zasmání.

Slečna učitelka vykládá dětem, že po chodníku nikdy neposkakujeme, ale jdeme pomalu, abychom neupadli a neuhodili se, a vypravuje řadu smyšlených odstrašujících příkladů. Horlivý žáček jí pomáhá:

„Já jsem jednou jen takhle kapku poskočil, a hned jsem upadl a urazil si nohu."

„Ale vždyť máš obě!"

„A ona mně zas vyrostla."

Tajné písmo.

3 br+3 šli 1× ce100u lesem + sp+3li me2dici se 2m+ me2ď+ty. Co teď? J+k 1ti? Nebylo jim lí—ně. Byli — zbr+ně, n+z5 nemohli, přis5 jim nikdo nemohl. N+ me2dici = k+ždý ×ký. Me2dice, j+k = sp+3l+, hned zvě3l+ ne–pečí, 100upl+ si n+ z+dní nohy + +ni se neh0. 100jí + 100jí. 3 br+3 t+ké 100jí — duch+. N+jednou me2dice 100upl+ n+ všecky 4, uh0 z+ stromy, me2ď+t+ z+ ní, + už = nikdo nesp+3l. Ti 3 br+3, ti si ten× oddechli! + vesele o5 kr×čeli d+le do svět+.

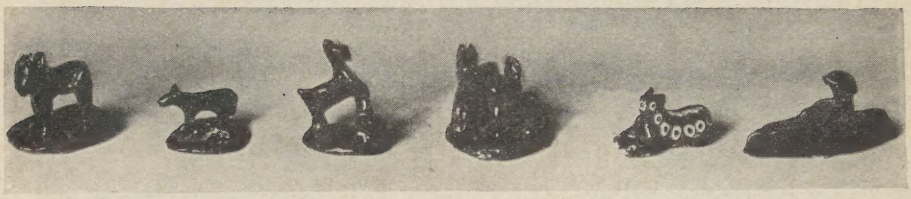

Malované a glazované modelovánky dětí z „Domu dětství".

Školní mapa.

Kus papíru, počrtaný divnými křivkami, tečkami a písmeny, pomalovaný živými barvami a pověšený na zdi. Obyčejná školní mapa, a přece znázorňuje celý díl světa se všemi horami, řekami, jezery a nížinami. Malé kolečko znázorňuje tu statisícové velkoměsto, milimetr tlustá čára řeku, po níž se plaví ohromné parolodi.

Mapa. Okno, za nímž vidíme veliký kus světa, obydlený, vzdělávaný a řízený miliony lidí, tisíce a statisíce čtverečních kilometrů polí, luk, zahrad, pouště i lidskými obydlími zastavěné plochy.

»Zde žijí pouze lvi« — bylo napsáno na starých římských mapách tam, kde je dnes zakreslen celý obrovský díl světa s nevýslovně úrodnými zeměmi, vypráhlými pouštěmi a nebetyčnými horami.

Kde jsou časy Krištofa Kolumba, Magelhaense, Vascy de Gama? Jejich nezkrotitelná touha a podivuhodná odvaha dělaly nové mapy, otvíraly nové brány do světa.

Školní mapo, svědku lidské činorodosti a houževnaté odvahy, nejsi nejmenším z prostředků, jimiž lidstvo dobylo světa!

Gil Blas.

Poupátko - ptačátko.

Ty naše zahrádko,
jaké to poupátko
v tobě zkvétá? —
kdo se naň podívá,
vždycky si myslívá,
zdali je poupátko
z toho světa?

Ba, jakž by nebylo!
z jara k nám přibylo
zrovna v máji —
když kvetou jabloně,
v zeleném záhoně
poslední fialky
odkvétají.

Bezy když rozkvetly
a z jihu přilétly
vlaštovice —
šukaly pod krovy,
aj, ptáček takový
zapadl také k nám
do světnice.

Zdali to ptačátko,
zdali je poupátko,
kdo že to ví?
jak ptáček švehol í,
jako květ na poli
kvete, však odkud je,
neodpoví.

Až bude podletí,
vlaštovky odletí,
sad náš zbělá —
našemu poupátku,
našemu ptačátku
ta zima — ale nic! —
neudělá.

Co den je sličnější,
co den je milejší,
— žeť je, pane!
Poupátko, děvčátko,
zasměj se drobátko
té naší písničce
zamotané!

Báseň Jos. V. Sládka. — Ptáčka nakreslilo 6leté dítě.

Van Dyck: *Děcko s jablkem.*

Pravé rytířství.

Jeník přečetl se zájmem knížku o rytířských časech, které se mu tuze líbily. Potom si vyšel trochu ven, ale i cestou myslil stále na povídku. „Proč jsem se tehdy nenarodil? Jak statečným rytířem bych byl! Bojoval bych s loupežníky, ujímal bych se slabých a opuštěných."

Právě přemýšlel, jak by vysvobodil utiskovanou princeznu, když uviděl hocha, jak zvrátil ošatku jablek babičce, sedící na okraji chodníku. Kluk utekl opodál a ještě se babičce vysmíval, jak sbírá rozkutálené ovoce. Jeníkovi bylo babičky líto, rád by jí byl pomohl sebrat ovoce, avšak styděl se lidí, kteří se na to dívali. Jeník se v duchu zlobil na zlého kluka, rád by mu byl natloukl, ale pomyslil si: „Možná, že je silnější než já sám. Třebas by natloukl on mně a lidé by se mi ještě vysmáli."

Proto šel mimo aniž projevil soucit nebo hněv. Myslím, že se už nepovažoval za udatného rytíře, nýbrž pochopil, jak málo by se hodil do rytířských dob se svou opatrností a zbabělostí.

I za našich časů je dost příležitostí projevit odvahu a ducha rytířského, sto příležitostí denně pro muže i děti, nejsou-li ovšem zbabělci. Vyžaduje odvahy, abychom se nezúčastnili zlého skutku, když se nám kamarádi proto smějí, že jsme bázliví. Ti jsou bázliví, kteří jdou s většinou proti své vůli. Vyžaduje odvahy postaviti se někomu, kdo týrá slabšího a popudit ho na sebe. Vyžaduje odvahy, vysvobodit zvířátko z rukou trapičů, kteří z jeho bolesti mají jen smích.

Takovým rytířem buď, Jeníku! *C. Everett.*

Moja mati decke říká.

Lidová píseň moravská.

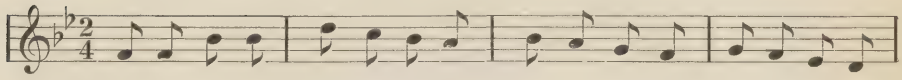

1. Mo-ja ma-ti decke ří-ká, že mě strčí do petlíka;
2. Mo-ja ma-ti decke ří-ká, že mě strčí do petlíka;

1. ne-str-čí, ne-str-čí, já mám oči ko-či-čí.
2. já ne-chcu, já ne-chcu, já k tátovi u-te-ču.

Hádanka.

„Osel byl uvázán na provaze dva metry dlouhém. Šest metrů od něho ležela otýpka sena, a osel by si byl rád na něm pochutnal. Jak to provedl?“

„No, jak tedy?“

„Šel k senu a sežral je.“

„Ale vždyť jsi řekl, že byl uvázán na provaze jen dva metry dlouhém!“

„Ovšem, to byl, ale druhý konec provazu nebyl nikde přivázán.“ *A. K.*

Kule.

Letí kule, bzučí; já na stranu, ona za mnou; já na druhou, ona za mnou; já upadl do křoví, ona chňap! mně do čela. Chytl jsem ji rukou, a on je to brouk.

Divadélko.

Dětská práce. Složil Václav Sýkora, 11 l., Praha.

Osoby:

Paní Šátková, hospodyně.
Pan Brambora, hospodář.
Kohout.
Prasátko.

Dal jsem na stůl čtyři dřeva, pokryl šátkem, to bylo jeviště. Začal jsem hráti:

„Dnes zodpovídá se na lavici obžalovaných Kohout, jenž vyzobal Prasátku potravu, kterou mu přichystala paní Šátková."

Vystoupil pan Brambora a dal si zavolati Kohouta.

„Kikiriki, co se stalo, prasátko?"

„Kdopak mi to vyzobal potravu, Kohoute?" pravilo Prasátko.

„Kdy?"

„Dnes odpoledne."

„Já ne, já bych to jakživ neudělal," pravil Kohout a dal se do křiku.

Vystoupila paní Šátková a tázala se, co se stalo.

„Kohout mi snědl potravu a teď to zapírá," řeklo Prasátko.

„Jiný to neudělal než on," pravila paní Šátková.

Jak to dořekla, rozzlobený Kohoutek skočil na Prasátko a klobl je do hlavy. Paní Šátková honem odnesla je do chléva, kde zanedlouho zemřelo a Kohouta potrestala vězením. Po soudu se panstvo rozešlo.

Mik. Aleš: Pohádka o zlatém jablku.

Starý místní statek. Práce Dorostu chl. šk. v Mnich. Hradišti.

Péro.

Hluboko v zemi odpočívala železná ruda. Ležela tam od té doby, kdy země ztuhla, vychládala a pokryla se rostlinami . . . Ruda spala v hoře, na které šuměl les a zpívali ptáci.

Potom jednou lidé rudu objevili; vykopali hluboké díry, šachty, do nich se spouštěli a kopali vodorovné chodby, štoly, kopali a kopali, vyváželi rudu na povrch země, dopravovali ji do tavíren. Je to zlá práce. Při ní často se zapálily podzemní plyny a zabily havíře. A země se nedala také jen tak dobrovolně prokopávat a vybírat. Sesouvala se, musila býti podepírána, a přece řadu havířů rozmačkala a pohřbila v sesutých štolách.

A přece ustavičně nové a nové vozíky rudy přicházejí na povrch zemský. V tavírnách ji rozlévají na žhavou kaši; hlína a písek se oddělí a do malých for-

miček — skoro jako jsou na pleskání písku v parku — nalévá se čisté železo. V strašném žáru pracují při tom dělníci, ničí si zdraví, aby z tavírny vycházely pěkné železné buchtičky.

Z takové buchtičky nejlepšího železa byl vyroben ocelový plech. Byl znova rozlit, byl kalen, válcován. Tisíc rukou se ho znova a znova chápalo, než byl poslán do továrny na psací péra. Nových tisíc rukou jej leštilo, vykrouhalo z něho drobná ocelová péra. Ta byla zase leštěna, znova a znova kalena, byla dávána do lisu, který do per vtiskl nápisy, řádně je prostřihl a zaoblil. A zase byla leštěna, odpočítávána, balena do krabiček. Mladí i staří dělníci zrosili si čela potem, zmrzačili si ruce ve strojích, ničili si zdraví v žáru továrny, aby bledé, churavé tovární dělnice mohly naplnit krabičky hotovými péry. A krabičky šly do světa.

V jedné krabičce z tisíců a tisíců krabiček leželo malé, lesklé, špičaté, ocelové péro. Bylo určeno, aby jím byl napsán krasopisně početní úkol. Dostalo se z krabičky do školního pouzdra a konečně bylo zastrčeno do nové násadky.

„Teď napíšu krasopisně početní úkol," řeklo si plné dychtivosti.

Malá špinavá ruka je vzala z pouzdra a zabodla je do škvíry v prkně lavice. Potom bylo vytaženo z násadky, ale zůstalo oběma nožičkami trčet v lavici. Potom o ně malý špinavý prst důkladně brnkl. Péro zazvonilo. Ouvej! Obě jeho nožičky se trochu pokřivily.

„Chci napsat krasopisně početní úkol . . .," řeklo ještě nesměle, ale nikdo toho neslyšel. Špinavý prst

brnkl ještě jednou — jedna nožička se ulomila. Malá špinavá ruka vytáhla péro z lavice a pohodila je na zemi. Mokrá, zablácená bota je sešlápla.

Leželo v prachu; navečer bylo vymeteno do smetí. Tam zrezavělo. Potom přijela fůra, smetí i s pérem bylo naloženo a odvezeno za město na smetiště.

Proto umírali lidé v železných dolech, proto si mrzačili ruce v továrnách, proto se bledé dělnice hrbily nad škatulkami s hotovým zbožím, aby se lesklé, špičaté ocelové péro octlo rozlámané na smetišti.

A malá špinavá ruka si vypůjčila od souseda opsané péro a načmárala hanebně početní úkol. Udělala při tom aspoň pět kaněk. *Lila Bubelová.*

Obrázek nakreslila M. Fišerová-Kvěchová.

10. *M. Aleš: Pohádka o zlatém jablku,* obr. na str. 29. Vypravujte svou vlastní pohádku k tomuto obrázku.

11. *E. Thompson Seton,* zakladatel amerického skautingu, napsal knížku drobných pozorování povídkovou a pohádkovou formou pro nejmenší junáky. Jmenuje se *„Z lesní říše“* (vydal ji „Melantrich“ v Praze, za Kč 20·—) a otiskujeme z ní ukázkou povídku *„Cvrček a kobylka“* na str. 18. Knížka obsahuje mnoho námětů k přemýšlení a práci, her a zábav. Velmi baví děti, na př. němohry, které vám doporučujeme:

Holič v krámě holí zákazníka.
Bojácná slečinka a pavouk.
Hudebník hraje svou vlastní skladbu.
Namáhavé vytahování zátky z láhve.
Přechod přes kluzký led.

Babí léto.

Nadešel podzim. V rodině pavoučků bylo stále živo. Táta pavouk zlobil se na kluky, že se jim doma nelíbí. Stále chtějí do světa. Až jednou za pěkného podzimního dne, když zas jeden prosil, pravil mu: „Nu, jdi, kloučku, ať zkusíš světa.“ A pavouček byl pln radosti. I utkal si malé létadlo a druhého dne časně zrána, když zlaté sluněčko vyplulo na oblohu, již čerstvý vánek unášel malého aviatika. Pavouček letěl a letěl. Sluněčko pěkně svítilo, ale nehřálo tak jako v létě. Ale to nevadilo. Pavoučkovi se to líbilo. Letěl právě nad cestou a pro slabý vánek dosti nízko. U cesty byla tabulka, jež pořád křičela: „Rychlá jízda se zapovídá!“ Pavoučkův aeroplánek zachytil se právě na této tabulce. „Tabulko, pusť!“ rozkřikl se na ni. Ale ona pořád mlela svou. Pavouček se dopálil. „Tak ty ne? A to u-

vidíme." Ale vtom projela mu hlavou dobrá myšlenka. Nechal tabulku i aeroplánek, utkal si nový a odletěl. Tabulka za ním volala: „Rychlá jízda se zapovídá," ale on, že to pro něj neplatí a letěl dál, až v dáli uzřel les. A za chvíli byl již nad ním. I smotal svůj aeroplánek v chumel a spadl do lesa na mohutný dub. Pak ještě několik dní hledal, až si našel vhodné místečko, zamotal se pavučinou a oddal se zimnímu spánku. *Ch. M.*

Zkřivení páteře.

U žactva a vůbec u mladých osob, které mnoho musí seděti, jest náklonnost ke zkřivení vyvíjející se právě kostry. Týká pak se to hlavně páteře. Zejména slabí, chudokrevní hoši a dívky zkřivení páteře podléhají. Při dlouhém sezení umdlí svalstvo trupu a páteř poddává se váze nejhořejších částí těla a ohýbá se. Toto ohnutí nejčastěji se děje na bok, páteř pak se esovitě zkřiví. Zkřivení je dvojnásobné: je-li v části hrudní páteř vybočena napravo, tu v bederní části, aby se to vyrovnalo, musí býti vybočena nalevo a naopak. Onen způsob je častější. Rozumí se, že hrudník při větším stupni zkřivení není také pravidelný: žebra na straně, kam páteř je vybočena, jsou vypouklejší než na druhé, lopatka téže strany je výš — lopatka druhá odstává. Někdy bývá páteř prostě ohnuta dopředu, takže jsou záda kulatá. Tyto vady způsobují, že se hrudník a zajisté i hrudní ústroje nestejnoměrně vyvíjejí, a jsou zaviněny, jak již řečeno, chybným sezením. Žák má seděti zpříma, opírá-li se, musí prsa vypínat ven a ne nechat je zapadnout. Zesilování těla, otužování svalů zádových, ležení na tvrdé podložce a v nutných případech vhodná přímidla jsou pomůcky, kterými se zkřivení páteře čelí. *Dr. Fr. Hortvik.*

RADOST

PRO NEJMENŠÍ ČLENY SVÉHO DOROSTU JAKO PŘÍLOHU „LÍPY“ VYDÁVÁ ČSL. ČERVENÝ KŘÍŽ

ROČNÍK III. 70 hal. ČÍSLO 3.

RADOST obrázkový časopis pro nejmenší členy Dorostu Československého Červeného kříže. Vychází každého 1. v měsíci kromě července a srpna jako příloha „LÍPY". — Řídí Ferd. Krch. — Odp. red. Ant. Kovaříková. Redakce: Praha VI., Neklanova 34. — Předplácí se na celý rok Kč 7·—, na půl roku Kč 3·50. — Majitel a vydavatel Čs. Č. kříž, Praha VI., Neklanova 34. — Tiskem Lidové knihtiskárny v Praze.

Bratrská láska.

Skutečná událost.

Před léty vedli bohatí obchodníci z Benátek dlouhou vojnu s Turky. Když někdo z bojovníků za slávu Benátek padl do tureckého zajetí, byl prodán v Cařihradě do otroctví. Jestliže zase některý Turek padl do zajetí benátského, byl prodán za otroka v Italii.

V městě Livorně žil turecký zajatec-otrok. Po řadě let, jež prožil v tuhém otroctví, ušetřil si sto benátských dukátů i přišel s nimi jednoho dne k vladaři, místokráli livornskému a žádal, aby za úspory, za oněch sto dukátů, jako výkupné, byl propuštěn na svobodu bratr jeho, jenž rovněž jako zajatec-otrok, žil v Livornu.

Místokrál se podivil a ptal se prosebníka, proč raději sebe nehledí vykoupiti z otroctví.

A Turek odpověděl: „Bratr můj je člověk slabšího vtipu a zdraví. Nikdy by se mu nepodařilo opatřiti si tolik, aby se mohl vykoupiti z otroctví. Já pak, budu-li ještě několik let pracovat, i pro sebe seženu tolik, abych se mohl z otroctví jednoho dne vykoupiti."

Zaslechl o tom kterýs šlechetný a bohatší muž v Livornu a nelitoval peněz, aby šlechetný Turek v stejný čas s bratrem svým mohl se vrátiti do domova.

Bratrská láska je vysvobodila.

R. J. Vonka.

Budíček.

S obrázkem M. Fišerové-Kvěchové.

Den se již budí, v okno se dívá,
vstávej, děťátko, kohoutek zpívá:
„Kikiriki!“

Den se již budí, slepička kdáče,
kohoutek volá malého spáče:
„Kikiriki!“

Den se již budí, kuřátko píská,
Vašíček vstává, kohoutek výská:
„Kokorohó!!“

Pohádka o Komáru Komárovičí
a o Chundeláči Medvědu Krátkoocasém.

Stalo se to v pravé poledne, kdy všichni komáři ukrývali se před horkem v blátě Komár Komárovič Dlouhonosý přikrčil se pod široký list a usnul. Tu ve spaní slyší zoufalý křik: „Oj! Oj! Pomóc!"

Komár Komárovič vyskočil zpod listu a také zakřičel: „Co se stalo? Proč hulákáte?"

A komáři poletují, piští — ničemu nelze rozuměti.

„Och, och! Přišel do našeho močálu medvěd a lehl si, aby spal. Jak si ulehl do trávy, zamačkal rázem pět set komárů. Jak dýchnul, celé sto jich pohltil. Och, běda, bratři, běda! Sotva jsme mu unikli, všecky by nás byl zahubil."

Komár Komárovič Dlouhonosý se rozzlobil. Rozzlobil se na medvěda i na hloupé komáry, kteří bezsmyslně pištěli: „Ech, vy! Přestaňte pištět!" křikl. „Půjdu a medvěda vyženu. Hulákáte bezúčelně."

Komár Komárovič se ještě více rozhněval a uletěl. Skutečně, v močálu ležel medvěd. Vybral si hustou trávu, kde komáři od nepaměti žili. Funí, až se to ozývá, jako by někdo na trubku hrál. Nesvědomité zvíře, přijde v cizí místo, zahubí pro nic za nic tolik komářích životů a ještě tak sladce spí.

„Hej, strýče! Kde ses tu vzal?" křikl Komár Komárovič z plna hrdla tak hlasitě, že se toho sám ulekl.

Chundelatý pecan pootevřel jedno oko, a když nikoho nespatřil, otevřel i druhé. Jen stěží rozeznal, že nad jeho nosem poletuje komár.

„Co chceš, příteli?" zavrčel pecan. „Sotva jsem si ulehl, abych si odpočinul, začne takový dareba pištět."

„Odejdi, strýče, po dobrém!"

Pecan otevřel opět obě oči, pohlédl na smělce a zlostně zafuněl: „Co chceš, ty bídný tvore?"

„Odejdi odtud, nebo tě — a já nemiluji žertů — sním i s kožichem!"

Medvědu bylo do smíchu. Převalil se na druhou stranu, zakryl čumák tlapou a hned chrápal.

Vrátil se Komár Komárovič k ostatním komárům a volal na celé bahno: „Snadno jsem medvědu nahnal strachu... Po druhé nepřijde!"

Podivili se komáři a tázali se:

„Nu, a kde je teď medvěd?"

„Nevím, bratři... Dostal náramný strach, když jsem mu přímo řekl: ‚Sním tě!' Bojím se, že snad umřel strachy, co jsem k vám letěl. Byl by tím sám vinen."

Zapištěli všichni komáři, zabzučeli a dlouho se hádali, jak se mají zachovati k nezdvořáku medvědovi. Nikdy před tím nebylo v bahně takového šumotu. Pištěli, pištěli, až se rozhodli, že medvěda z bahna vyženou.

„Ať jde domů, do lesa, a tam ať spí! Bahno je naše... Vždyť už naši otcové a dědové v tomto bahně žili."

Jedna starička, moudrá komářice radila, aby nechali medvěda na pokoji:

„Ať zůstane ležet. Až se vyspí, sám odejde."

Avšak všichni se na ni vrhli, že jen stěží se jí podařilo skrýti se.

„Pojďme, bratři!" křičel ze všech nejvíce Komár Komárovič. „My mu ukážeme... ano!"

Letěli komáři za Komárem Komárovičem. Letí a piští až strach. Přiletěli a vidí: Medvěd leží a ani se nehýbe.

„Co jsem pravil: umřel strachy, chudák," chlubil se Komár Komárovič. „Skoro je ho škoda. Takový statný medvěd . . ."

„Vždyť on jen spí, bratři," zašeptal mladinký komárek, jenž byl přilétl až k jeho nosu.

„Nestyda!" zapištěli všichni komáři. „Pět set komárů zalehl, sto komárů pohltil a spí, jako by se nic nestalo!"

A chundelatý medvěd spí a funí.

„On se jen tváří, jako by spal," křikl Komár Komárovič a letěl na medvěda. „Však já mu ukážu . . . Hej, strýče, nepřetvařuj se!"

Jakmile Komár Komárovič na medvěda sedl, zabodl se do jeho černého nosu. Pecan vyskočil a mávnul tlapou po nosu, avšak Komár Komárovič byl již ten tam.

„Jak se vám to, strýče, líbilo?" pští Komár Komárovič. „Odejdi, než bude hůře . . . Teď nejsem zde sám já Komár Komárovič Dlouhonosý, přiletěl se mnou i dědeček Komáriště Dlouhonosiště i mladší bratr Komárovíček Dlouhonosíček. Odejdi, strýče!"

„A neodejdu!" křikl medvěd a sedl si na zadní nohy. „Všecky vás zadávím!"

„Oj, strýče, zbytečně se chvástáš . . ."

Komár Komárovič opět letěl na medvěda a zabodl se mu nad oko.

Medvěd zařval bolestí, máchnul tlapou po nepříteli, ale zase marně; jen oko div že si drápem nevyškrábl. A Komár Komárovič krouží u samého ucha medvědova a pští: „Strýče, já tě sním!"

Mikoláš Aleš: *Jak se Honza učil latinsky.*

Pecan se konečně velmi rozzlobil. Vytrhl na místě celou břízu i s kořeny a jal se mlátiti po komárech. Bil, bil, a když přestal, ani jednoho komára tu nebylo. Všichni krouží nad ním a piští. Tu pecan uchopil veliký kámen a mrštil jím po komárech — opět bez výsledku.

„Jak se daří, strýče?" pištěl Komár Komárovič. „Já tě přece sním!"

Dlouho zápasil pecan s komáry a hluku při tom bylo mnoho. Daleko bylo slyšet medvědí řev. A kolik stromů vytrhl, kolik kamenů rozházel! V jednu chvíli již se domníval, že polapí Komára Komároviče, jenž u samého ucha mu poletoval, ale kde, — jen čumák si do krve podrápal.

Pecan se již notně rozzlobil. Sedl si na zadní nohy, funěl a přemýšlel, co by měl počíti. Válel se pecan, válel, ale marně. Výsledek jeho namáhání byla jen pořádná únava. Tu medvěd vstrčil tlamu do mechu — ale bylo ještě hůře. Komáři zabodávali se mu do ocasu.

I rozlítil se medvěd na nejvyšší stupeň.

„Počkejte, já vám dám!" zařval, až ho na pět mil bylo slyšet. „Já vám ukážu . . . já . . . já . . . já . . ."

Odstoupili komáři a čekali co se bude díti. A pecan vydrápal se jako komediant na strom, usedl na silnou větev a řval:

„Tak, pojďte jen, pojďte! Všem vám nosy utrhám!"

Zasmáli se komáři tenkými hlásky a vrhli se na medvěda. Pecan je odhání, spolkl jich při tom náhodou asi sto, zakuckal se, vyskočil a jako měch svalil se se stromu . . . I zvedl se, podrbal si raněný bok a pravil:

„Viděli jste, jak lehounce jsem se stromu seskočil?"

Ještě tenčími hlásky komáři se zasmáli a Komár Komárovič piští:

„Sním tě! sním tě! sním tě!!“

Dále bojovati medvěd již nemohl. Byl úplně vysílen i odhodlal se odejíti s hanbou z močálu. Sedí na zadních nohách a rozhlíží se.

Z nesnází ho vyvedla žabka. Vyskočila z vody, sedla na zadní nohy a pravila:

„Že se vám, pane pecane, chce zbytečně se namáhat. Ani si těch hloupých komárů nevšímejte! Nestojí za to!“

„Ba, nestojí,“ opakoval medvěd. „To já jen tak... Ale přijdou-li ke mně, do mého brlohu, já je...“

I obrátil se pecan a opouští bahno, a Komár Komárovič letí za ním a křičí:

„Držte ho, bratři, držte ho! Uteče nám medvěd... Držte ho..!“

Komáři se shlukli na poradu a rozhodli: „Nestojí nám za to! Ať odejde, jen když nám bahno zůstalo.“

Napsal D. N. Mamin-Sibirjak. *Z ruského přeložil J. Veselovský.*

„Na tom našem dvoře.“ Práce Dorostu v Násedlnici.

Čeští muzikanti.

Ej, ti čeští muzikanti,
to jsou hoši zlatí!
Troubí, hudou jako parou
písničku tak křepkou, jarou,
až tvář zrůžovatí!

To jsou hoši, ti to znají,
až to víškou duní,
pak zas lehce pěkně ztenka,
jako mladá křepelenka
v létě na výsluní.

Hrajte, hrajte, muzikáři,
však vy dobře víte,
že tou svojí zlatou písní
vše, co českou duši tísní,
jinam zapudíte!

Strunky hlaďte, zahoukněte
v dudy, na fagoty;
zahrajte nám hezky ruče,
vždyť to české srdce tluče
zrovna podle noty.

Ej, ti čeští muzikanti,
to jsou hoši zlatí!
Troubí, hudou jako parou
písničku tak křepkou, jarou,
až tvář zrůžovatí.

F. Novotný.

Jos. Manes: *Hudba.*

Daleký svět.

Daleko, daleko za vzdušnými horami mračen byla kouzelná tajuplná říše. Ve dne ji obyčejně zakrývaly oblačné záclony. Když se však rozhrnuly, objevila se za nimi modrá širokánská louka, a po ní běželi bílí beránkové. Táhlo jich mnoho, jeden za druhým, jako by se předháněli. Někdy se stalo, že se dohonili, shlukli v nepořádku dohromady, tu se záclony honem zatáhly, a dalo se do deště. Potom zůstaly po několik dní zataženy a tajemná daleká říše zůstala ukryta.

Ale večer! Záclony jako by prokousali moli, a těmi dirkami prokukoval jas z oné daleké říše. Modrá louka s bílými beránky zmizela a místo nich objevila se černá louka s překrásnými třpytnými květy — to byly ty dirky — celé moře jich bylo, k nespočítání.

Lidé se dívali na ten daleký svět, zdálo se jim, že je na dosah. Myslili, že by veliký žebřík postačil, aby tam vylezli. Ani věřit nechtěli, že by tam nedolezli ani za celý svůj život. Chtěli býti ptáky, udělali stroje, aby tam mohli doletět, ale svět byl daleko — daleko. Modré louce říkali nebe, zlatým květům hvězdy. Více o tom dalekém světě nevěděli.

A v této zázračné říši panoval král Slunce. Byl to zvláštní král. Sotva ráno vstal ze svých červených peřin, již se smál a zlatem zahořel. Potom se vydal na cestu. V poledne vystoupil na nejvyšší horu uprostřed své říše a pohlížel dolů na pasoucí se beránky — a smál se. Večer zase ulehal do svých červených peřin. Tak cestoval každého dne. Na koho se usmál, tomu bylo

blaženě, cítil se zdráv, vesel a silen. Proto byli lidé velmi rádi, když se na ně smál z dalekého světa a věřili, že jeho úsměv vyhání všecky nemoci. I rostliny se k němu vztahovaly a prosily, aby se na ně smál, že bez něho nemohou žíti.

*

Jednou, když odešel král Slunce spát a na nočním nebi rozzářilo se tisíce hvězd, povídá jedna hvězdička:

„Co budeme dělat, milé družky? Není tu nikoho, kdo by si s námi povídal. Slunce spí a je tu smutno."

„Mně se tu taky stýská," řekla malá hvězdička, „dívám se dolů na zemi, ale ničeho tam pro tmu nevidím."

„Tam aspoň jsou tatínkové, kteří musí dětem vypravovat pohádky." „Hm, taky bych chtěla, aby nám tu někdo povídal pohádky " „Pojďte, řekneme to Slunci, má mnoho moci, možná, že nás vyslyší."

A šly ke Slunci.

»Ó, Slunce, králi, je nám bez tebe smutno, dej nám někoho, kdo by si s námi hrál, nás obveseloval, pohádky povídal —" žadonily.

Slunce se usmálo, zahrozilo jim prstem, že by stále něco chtěly, jako ti lidé tam na zemi, ale potom slíbil, že něco udělá. A udělal.

Druhý den objevil se na nebi mezi hvězdičkami stříbrný rohlíček. Byl úzký a leskl se jako nejkrásnější hvězda.

Hvězdičky se radovaly, že mají kamaráda. Věděly, že jej udělalo Sluníčko, ale jenom jim bylo divné, jak? Byly tolik zvědavé, že se ptaly Slunce, ale to nepovědělo, jen se usmálo a řeklo:

„Buďte rády, že jej máte!"

Když se ho hvězdičky přestaly stydět a pořádně si ho prohlédly, viděly, že rohlíček má ústa, nos, oči, a že se na ně směje jako Sluníčko.

„To je náš noční král," vykřikla jedna hvězdička.

„Jak ti říkají?"

„Měsíček," odpověděl rohlík.

„Jé, to je hezké jméno. Budeš nás bavit, ty Měsíčku, rohatý rohlíčku?"

„Budu a rád!" volal Měsíček a smál se.

Druhý den divily se hvězdičky ještě víc.

Rohlíček začal tloustnout, pořád byl tlustší a tlustší, za pár dní už nebyl rohlíčkem, už byl jako půl lívanečku a za krátký čas byl už jako celý lívaneček.

To bylo smíchu! Hvězdičky se mu smály a pokřikovaly na něj: „Lívanec! Lívanec!"

Myslily, že potloustne ještě dál, ale ouha, Měsíček začal natahovat moldánky, že se mu smějou. A z žalu začal hubnout a hubnout, až byl zase tak hubený jako ten nejtenší rohlíček. Teď viděly hvězdičky, co vyvedly. Prosily a prosily Měsíček, aby se udobřil.

A Měsíček se udobřil. Zase se začal smát a blaženě tloustnout, až byl zas jak lívanec. Byl tak tlustý a smál se od ucha k uchu, div nepraskl, takže hvězdičky to nemohly vydržet a zase se začaly smát, a smály se a smály, až se třásly smíchem.

Měsíček zase začal natahovat moldánky a hubnout, ale hvězdičky ho zase udobřily.

A tak se to pořád opakuje a hvězdičky už neříkají, že je jim na nebi smutno.

R. F. Vojíř.

A. E. Archipov: *Návštěva nemocné.*

Hej, lepšie na doline.

Část zpěváků zpívá po celou píseň trojzvuk d-g-h slabikou „Hej!“

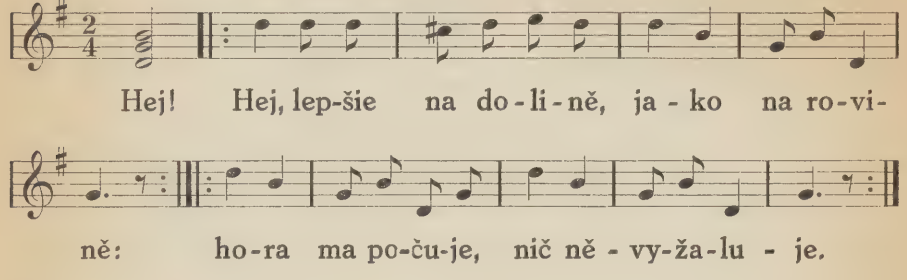

[: Hej, lepšie na dolině, jako na rovině :]
[: hora (les na horách) ma počuje, nič něvyžaluje. :]

[: Hej, nieto krajšej hory, jako je jedlová, :]
[: či v zimě, či v létě, vždycky je zelená. :]

[: Hej, keď sa moje ovce po holi rozpasú, :]
[: len na ně zahvízdnem, zvončeky zatřasú. :]

Práce nehanobí člověka.

Jeden kaprál dohlížel na vojáky, když zdvihali kládu. Byla příliš těžká.

Šel tudy pán a ptal se kaprála, proč jim nepomůže.

„Nemusím, jsem kaprál.“

Pán jim pomohl sám a potom řekl: „Kaprále, nikdy nepomáhejte svým lidem, zavolejte si radši generála!“

Byl to sám generál Wóšingtn, později první president americký; kaprál ho v občanském oděvu nepoznal.

Z americké čítanky.

Holubička.

Z „Rolníček" Vojty Beneše.

Na poli, v zeleném jetelíčku,
uhonil krahujec holubičku.

Ubil ji, uhonil až do smrti,
ach, kdo teď nakrmí její děti?

Ach, kdo je nakrmí, vody podá —
bude těch mlaďátek, bude škoda...

Pohádka bez konce.

Pro škádlení dětí.

Děti trápily dědečka o pohádku, když měl jinou práci. Dědeček tedy začal:

„No tak ticho. Poslouchejte! Byl jednou jeden oráč a ten vyoral truhličku a v té truhličce byl jeden zajíček a ten zajíček měl ocásek — podívejte — aha, jen takhle krátký!"

Při tom dědeček ukázal malík, přikrčil ho, zahýbal jím a utichl. Děti se ozvaly:

„A potom?" „A co dál?" „Jeje, ta je krátká!"

Dědeček řekl:

„Kdyby byl ten zajíček měl ocásek delší, byla by i pohádka o něm delší, ale koukejte, protože byl jen takhle krátký — aha! je pohádka o něm taky krátká."

A tak jim pokaždé ukázal malíček, až se jich, malých trapičů, zbavil.

Janko Král.

Kolik je hodin?

Tři čtvrti na rozštípenou. — Jako včera v tuhle dobu. — Plný komín až ručičky vylézají. — O jednu víc, než předtím. — Jako v Praze novin. — Půl deváté bez půl páté, dvě a půl třetí. — Tři čtvrti na kafe.

Pro zasmání.

„Toníku, mají ryby taky uši? My jsme o tom ve škole ještě neměli." — „Ty jsi ale hloupá holka, — vždyť by jim do nich natekla voda!"

*

„Mami, kolik je hodin?" — „Za deset minut bude osm." — „Ale já chci vědět, kolik hodin je teď!"

„Ferda neumí." Nakreslil Bakulův žák Pepa Cvrček.

Dětské psaníčko.

Milý Bóžo!

Vyhrál jsem velký los. Hned jsme si koupili palác s 8 pokoji. Jeden je pro prasata, druhý pro telata, třetí pro krávy. Ale to nejsou takové jako u vás, ty mají křídla a uzdu jako koně, na nich lítám. Čtvrtý je pro psy, pátý pro kozy, šestý pro ovce, sedmý pro husy a kachny, a v osmém jsme my, ale nemůžeme ani spát. Prosím Tě, přijď k nám poslechnout si, jak to všecko hraje a hlavně, abys viděl ty zázračné krávy. Uvidíš, že je to všecko svatá pravda. S pozdravem Tvůj přítel

Václav Adlt,

Praha II., naproti Omáčkovi. Ale nezapomeň!

Chytačka.

Že mně nedokážeš odpovídat na všecko slovem „jak?"! — A že dokážu! Zkus to! — V prvním poschodí. — Jak? — V druhém poschodí. — Jak? — V třetím poschodí. — Jak? — Ve čtvrtém poschodí — Jak? — Pan doktor očkuje. — Řekne-li nyní druhý „jak?", ukážeme mu a štípneme ho; popostřehne-li chytačku a mlčí, prohrál.

Pečujte o zdravé zuby.

Mládí nedbá o zdraví. Mezi jiným zvláště často zanedbává mládež zuby. Nestará se o ně, až když bolí, pak se dá bolavý zub vytáhnout a je zas po starostina nějaký čas, až pak po čase mladý hoch nebo mladé děvče k svému úžasu pozoruje, že zatím co druhové nebo družky jejich mají krásný zdravý chrup, oni nemají v ústech než začernalé střepy. Je pravda, že všichni lidé

nemají stejně tvrdé a stejně trvanlivé zuby již od přírody, a že ze škaredých, křivých zubů neudělají se nikdy krásné. Cikán kartáčku nepotřebuje. Ale neméně pravda je, že mnohý zub při náležité pozornosti by nepropadl zkáze. Zubům lépe svědčí potrava tvrdá. Na kaše a polévky člověk by zubů nepotřeboval. Tvrdou potravou zuby se samy sebou čistí. Potrava ani nápoje nemají býti ani příliš horké ani příliš studené, ani se nemají rozdílné teploty střídat. Po jídle nemají se zbytky jídel mezi zuby nechávati a ústa se mají propláchnouti. Zejména sladká jídla a sladké pamlsky účinkují neblaze na zuby. K čištění zubů stačí kartáček a čistá voda, k níž se může přidati pár kapek nějaké ústní vodičky. Když se zub kazí, nesmí se čekat až je nutno jej odstraniti, nýbrž má se dát ihned plombovat. Poněvadž však každý kaz člověk sám hned nepozoruje, jest dobře dáti si chrup občas zubním lékařem prohlédnouti. Vykotlané zuby, v nichž se zdržují hnijící zbytky jídel, a které se plombovati nedají, kořínky, které vedou k opakujícím se hnisavým zánětům dásní, mají se vytáhnouti.

Dr. Fr. Hortvík.

První svazeček naší právě založené KNIHOVNIČKY „LÍPY" již vyšel a obsahuje krásnou a velmi napínavou povídku z historie prvního člověka na zemi od dánského učitele-spisovatele Karla Ewalda

DVOUNOŽEC

Celá knížka s dvojbarevnou obálkou, o 80 str. zřetelného tisku na bílém papíře, v milé úpravě, stojí i s poštovným pouze **Kč 1·50.**

Jak pro obsah, školnímu vyučování vítaný a potřebný, tak i pro neobyčejně levnou cenu školy ji hojně objednávají po 40—50 výtiscích ke společné četbě školní, což je nejlepším doporučením této knížky, jež bude, jak vidět, rychle rozebrána.

Předplaťte si celý letošní ročník Knihovničky „Lípy" (5 knížek) za Kč 7·—!

RADOST

PRO NEJMENŠÍ ČLENY SVÉHO DOROSTU JAKO PŘÍLOHU „LÍPY“ VYDÁVÁ ČSL. ČERVENÝ KŘÍŽ

ROČNÍK III. 70 hal. ČÍSLO 4.

RADOST obrázkový časopis pro nejmenší členy Dorostu Československého Červeného kříže. Vychází každého 1. v měsíci kromě července a srpna jako příloha „LÍPY". — Řídí Ferd. Krch. — Odp. red. Ant. Kovaříková. Redakce: Praha VI., Neklanova 34. — Předplácí se na celý rok Kč 7·—, na půl roku Kč 3·50. — Majitel a vydavatel Čs. Č. kříž, Praha VI., Neklanova 34. — Tiskem Lidové knihtiskárny v Praze.

Z pamětí Mistra Mikoláše Alše.

Pracuju rád pro děti, protože když takový obrázek robím, jsem nejšťastnější, poněvadž se musím před každou kresbou hodně daleko zatoulat. Takových obrázků, jako je illustrace k písničce „Sluníčko.... kam poletíš....?" nebo „Kdy kvetou boby...." — je v Mrštíkově „Roku na vsi" – neudělám mnoho. A ty jsou mně nejmilejší.... ty často a rád prohlížím. V nich se vidím jako dítě.... v nich povídám, co jsem tenkráte asi cítil a co si svou kresbou uvědomuji. Nad obrázečkem, než ho odvedu, si dlouho, dlouho posedím.... Vždyť je to moje vzpomínka, návrat do dětství, do nejkrásnějších chvil mého života. Když jsem zrobil pro „Dědictví Komenského" Betlém, poslal jsem listy malým, chudým klučíkům. Hoši zůstali jako zařezaní, figurky očima zrovna nakusovali, stáli jako z kamene a najednou jeden z nich povídá: „To si necháme až do smrti."

A když mně o tom povídali, všechno se ve mně rozesmálo, já si zamnul ruce, chodil po světnici, na svůj Betlém jsem se několikráte podíval a měl jsem velikou, čistou, pravou radost....

Mikoláš Aleš.

*

Mik. Aleš: Betlém, 4 velké barevné archy k sestavení za Kč 8·40 vydalo Dědictví Komenského v Praze, Masarykovo nábř. čís. 6. Zmenšené figurky z něho najdete na str. 49. a 51. tohoto čísla. Neopomeňte slepit si Alšův Betlém k vánocům!

Malý Dušan.

V jednom městě bydlil chudý nádeník se svou ženou a synáčkem, který se jmenoval Dušan. Právě byly vánoce a v podkrovní světničce tatínek ozdoboval stromek papírovým řetězem, pozlacenými ořechy, červenými a žlutými jablky a pod stromek položil dvě hračky, šaška a flétničku. Pak rozsvítil svíčky a zazvonil. Do světničky vstoupil Dušan se svou matkou a když spatřil malý stromeček, skákal radostí, děkoval rodičům za dárky. Když se dost natěšil, sedli s tatínkem ke stolu a čekali, až maminka donese večeři. Tu pravil otec:

„My jsme jen chudí lidé, ale jsme mnohem šťastnější, než náš domácí."

„Nedostane žádný stromeček ani hračky?" ptal se malý Dušan.

„Ne, nikdo ho nepotěší dnes večer, neboť nikoho nemá, ani ženu, ani děti," odpověděl mu otec.

Potom po večeři šli spat.

Otec a matka už dávno spali, jen Dušan se převaloval se strany na stranu a nemohl usnout. Konečně seskočil s postýlky, vzal se stromku čtyři ořechy, dvě jablka, flétničku a šaška, vložil vše do klína a šel do prvního poschodí k domácímu a zaklepal na dveře. Hospodyně mu přišla otevřít a divila se, co tak pozdě večer chce?

„Nesu panu domácímu hračky od Ježíška," pravil Dušan, „pusťte mě k němu!"

„Vždyť jsi v košilce, a tak chceš jít k domácímu?" zvolala hospodyně.

„Komu bych dal dárečky?" hájil se Dušan.

Hospodyně ho vpustila do pokoje k domácímu a ten myslil, že právě malý andílek přišel k němu s nebe a ptal se ho:

„Kdopak jsi, milý hošíčku?"

„My jsme nádeníci z podkrovní světničky, a tatínek povídal, že vy od Ježíška nic nedostanete. Je mi vás líto, a poněvadž já jsem dostal mnoho jablíček, ořechů, flétničku a šaška, přinesl jsem vám taky něco. Tahle jablíčka a ořechy jsou všechny vaše a o hračky se rozdělíme. Tu je šašek a flétnička. Zvolte si, jedna hračka bude pro vás, druhá pro mne, která se vám lépe líbí, snad ten šašek?"

Domácí se zálibou hleděl na Dušana, pak si vybral flétničku a pravil:

„Tuhle flétničku si schovám, abych nikdy nezapomněl, jak dobré srdéčko máš. Ale pověz mi, proč jsi bos a jen v košilce? Vždyť se zachladíš?"

Dušan si spokojeně vzdychl a pravil:

„Poněvadž rodiče už spali, nechtěl jsem je budit. Proto jsem rychle seběhl jen bos a bez kalhot.“

„Což tvoji rodiče ani nevědí, že jsi mně donesl dárečky?“ divil se domácí a přivinul ho k sobě. Poručil hospodyni, aby mu přinesla dvě peřiny a pokrývku. Pak mu nalil do šálečku trochu čaje s mlékem a podal mu zákusky. Potom ho položil na pohovku, dobře přikryl, a Dušan, když viděl, že je domácí s dárečky spokojen a že se z nich těší, klidně usnul.

Druhého dne šel domácí do města. Koupil Dušanovi pěkné šatečky, košilky, střevíce a čepičku. Pak uložil do koše jablka, ořechy, dobré koláčky, fíky, datle a jiné dobré věci, sám to všecko zanesl do podkrovní světničky a Dušanovy rodiče radostně překvapil.

Od toho času vždycky na Dušana pamatoval. Dušan ho měl velice rád a vážil si ho. Rodiče byli šťastni, že mají takového hodného synáčka a všichni se měli velice rádi. *Jihoslovanská povídka. Vypravuje M. Bauerová.*

Zmenšené figurky z Alšova Betlému.

Kdo to přečte?

Saco lamálz, sep šán, sep šán.
Utolp od oh ličrts utorbod íjovs orp.
Saco lamálz, sep šán, sep šán.

Říkadlo.

Praha, Brno, Bratislava,
to jsou velká města,
prodávaj' tam upečené
Mikuláše z těsta.

F. Tomášek, 10 l.

Tu máš, Vávro, ten koláč.

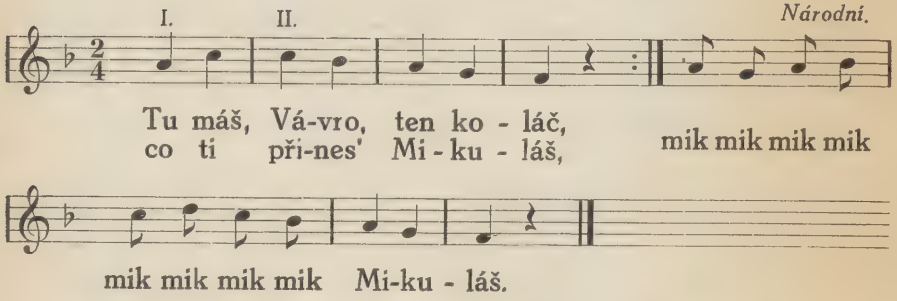

Děti se rozdělí na dva sbory. První spustí: „Tu máš, Vávro . . .“ a při slově „Vávro“ vpadne druhý od začátku: „Tu máš, Vávro . . .“, a zpívají každý svou a nesmějí se dát strhnout jeden druhým. Když se zpívá pěkně v taktu, vyjde z toho dvojhlasý sbor. Může se zpívat pořád dokola a zrychlovat, až už nikdo nemůže.

Mik. Aleš: *K Betlému.*

O cigáňu.

Jeden gazda sa pýtal cigáňa: „Cigáň, bežalo tu tade moje prasa?“ A cigáň povedal: „Jak dáš chleba, bežalo, a jak nedáš, nebežalo.“ *L'udová rozprávka, Dohňany.*

Zimní hry.

Dřevěný panák.

Jedno dítě představuje dřevěného panáka: sedne nebo lehne si na zem, a ostatní jím hýbají, na nohy je staví, posazují, ono však nesmí projevit ani známky života, jako by bylo opravdu ze dřeva.

Zrcadlo.

Dvě děti postaví se obličejem proti sobě: jedno představuje zrcadlo, které musí opakovat všecky výrazy tváře a pohyby druhého. Čím je toto druhé dítě vynalézavější a živější, tím je hra veselejší. Obyčejně všecko škádlení končívá přetahováním nebo tancem, čímž hra žertem znemožněna, zrcadlo marně se vzpírá.

Ptáček.

Děti sednou si do kola a jedno druhému odfukuje „ptáčka“, t. j. kousek bavlnky nebo peříčko, ale tak, aby ptáček z kola nevyletěl.

Kroužek.

Připevněte na nějaké prkénko kolíček nebo velký hřebík a házejte na něj z určité vzdálenosti kroužek.

Počítají se body, hází se po řadě.

Práce děti „Volné školy práce“ na Kladně.

Můj bratr.

Dětská práce.

Když přijdu ze školy, tak si napíšu úkol a hraju si s bratrem. Je mu šest roků, chodí do první třídy. Bratr si nejraději hraje se stavebnicí. Staví domy, brány, věže, hrady — co ho napadne. Někdy si hrajeme s loutkovým divadlem. Hrajeme „Červenou Karkulku“ nebo „Perníkovou chaloupku“, „Začarovanou princeznu“, „Labutího prince“, „Vodníkovu Haničku“ a ještě jiné hry. Můj bratr hraje samé pračky. Hned se pere vodník s Kašpárkem, zase sedlák s kozou, hned zas trpaslík s králem, zas koníček neposlouchá Kašpárka, utrh' se ze stáje a utekl. A zas švec se pere se selkou a najednou bum, bác! selka je bez nohy. A už běží bratr pro lepidlo a selka je zase celá.

A hraje znova a křičí na celé kolo, až na něj přijde maminka s vařečkou, potom se teprve utiší.

Vlad. Čeřovský, 3. šk. r., Karlín.

Krmítko.

Máme malou chaloupečku,
stojí pěkně na sloupečku,
hosté do ní přilétají,
drobečky si tam sbírají.

V. Grimová, 4. odd., Ještětice.

Kdo jinému pomáhá, sobě pomáhá.

Šel nějaký člověk horskou zasněženou cestou. Byla vánice, jen tak tak, že šel po stopě skoro zaváté. Začal fičeti mrazivý vichr, jak občas vane v Tatrách. Pocestný již sotva nohy vlekl. Úplně ze sil vyčerpán, zimou se třesa, chtěl se posaditi do sněhu. Myslil, že by si odpočinul. A to by byla bývala jeho smrt.

Jak se tak hrabe sněhem, nasáhl ve sněžné hromadě, na níž se chtěl usaditi, lidskou ruku. Obešla jej hrůza i útrpnost. Jat milosrdenstvím začal tříti tělo nešťastníka. Neboť on to byl, jenž mu do nedávna zanechával stopu. Třel jeho tělo, obličej, a pohyboval jeho rameny, aby rozproudil krev v těle dosud neztuhlém, až na něm, na zachránci, pot vyvstával. Zachránil nebožáka. Ale při zachraňovací práci sám sebe rozehřál a tak i sebe sama vyrval smrti z náručí.

R. J. Vonka.

Skládanky maličkých dětí ze stavebnicových špalíčků.

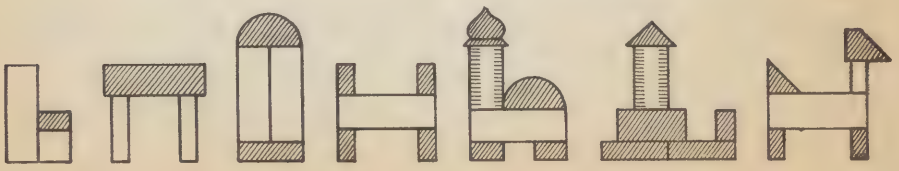

J. F. Millet: *Hladová ptáčata.*

Proč a protože.

Dětská hra.

Děti sednou si do kola a každý řekne svému sousedovi do ucha nějakou větu, která začíná slovem „protože", na př. první druhému: „Protože má kašel," druhý třetímu: „Protože se najedl škubánků," třetí čtvrtému: „Protože má roztrhané boty," čtvrtý pátému: „Protože ho bolí břicho," atd.

Nyní přijde jeden, který stál za dveřmi a dá nějakou otázku, na př.: „Proč měsíc svítí?" Každý musí po řadě odpovědět svou větou, z čehož vzniká obyčejně veselý nesmysl.

Čí odpověď k otázce nejlépe nebo nejméně se hodí, jde za dveře, aby dával otázku a hra se opakuje.

Chytrý koník.

Nakresli k této povídce obrázek!

Byl jeden koník tuze chytrý. Táhne vůz kamení, sotva dechu popadá.

„Nač táhnu?" myslí si. „Zastavím."

A každou chvilku znovu zastavil.

Vidí kočí, že kůň se obrací, jako by říkal:

„Tuze těžké, nepřetěžuj!"

I odešel za vůz a jako by trochu kamene dolů sházel, ale zase nepozorovaně naložil.

Kůň myslil, že břemene ubylo. A táhne veseleji.

Pavel Sula.

Otázky a odpovědi.

Děti rozdělí se na dva tábory a zpěvem si odpovídají, vymýšlejíce celé nové řetězy:

Kampak běžíš, kampak běžíš, zajíčku?
Do mlýna, do mlýna, panáčku.
Co to neseš, co to neseš, zajíčku?
Moučičku, moučičku, panáčku.
Na cože ta mouka bude, zajíčku?
Na koláče, na koláče, panáčku.
Na co budou ty koláče, zajíčku?
Já se žením, já se žením, panáčku.
Koho že si budeš bráti, zajíčku?
Kozičku, kozičku, panáčku. Atd. *Lidová.*

Říkadla o prstech.

To je táta, to je máma, to je dědek, to je bába, a tohle je Anička, naše malá holčička.

*

Ten vařil, ten smažil, ten pek', ten povídá: „Dej mi kousek!" A ten maličký odpovídá: „Matlafousek!"

Ruské lidové sáňky v podobě koníčka.

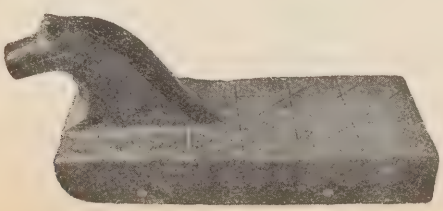

Číslice.

Jeden, dva, tři, čtyři, pět, šest,
sedm, osm, devět,
zavřete si chaloupečku,
vleze vám tam medvěd!

Lidové.

Pohádka o třech medvědech.

(Vypravuje se měněným hlasem.)

Povím vám pohádku o třech medvědech.
Jeden byl veliký, druhý prostřední, třetí maličký.
Jednou si uvařili k snídani polévku.
Velký medvěd povídá tlustým hlasem: „Je horká!"
Prostřední povídá prostředním hlasem: „Je horká!"
Maličký povídá tenkým hláskem: „Je horká!"
Velký medvěd řekl tlustým hlasem:
„Pojďme na procházku!"
Prostřední medvěd řekl prostředním hlasem:
„Pojďme na procházku!"
Maličký řekl tenkým hláskem:
„Pojďme na procházku!"
A tak ti tři medvědi šli na procházku.
K medvědí chalupě přišla zlatovlasá holčička.
Zaťukala na dveře: „Ťuk, ťuk, ťuk!"
Otevřela a šla dovnitř.
Na stole byly tři talíře polévky.
Ochutnala z největšího. Byla horká.
Ochutnala z prostředního. Byla horká.

Ochutnala z nejmenšího. Ta byla dobře.
Všechnu ji snědla.
Kolem stolu byly tři červené židle.
Zlatovláska si sedla do té největší. Byla moc tvrdá.
Sedla si do prostřední. Ta zas byla moc měkká.
Sedla si do nejmenší. Ta byla dobře.
Ale Zlatovláska ji probořila.
Zlatovlásce se chtělo spát.

Byla tam světnice se třemi modrými postelemi.
Lehla si do největší. Byla moc tvrdá.
Lehla si do prostřední. Ta zas byla moc měkká.
Lehla si do nejmenší. Ta byla dobře.
A Zlatovláska v ní usnula.
Medvědi se vrátili domů.
Veliký medvěd hledí na svůj talíř a povídá tlustým hlasem:
„Někdo mi jedl polévku."
Prostřední medvěd hledí na svůj talíř a povídá prostředním hlasem:
„Někdo mi jedl polévku."
Maličký medvěd povídá tenkým hláskem:
„Někdo mi snědl polévku."
Veliký medvěd hledí na svou židli a povídá tlustým hlasem:
„Někdo mi seděl na židli."
Prostřední medvěd hledí na svou židli a povídá prostředním hlasem:
„Někdo mi seděl na židli."
Maličký medvěd povídá tenkým hláskem:
„Někdo mi probořil židli."
Potom šli medvědi spat.
Veliký medvěd hledí na svou postel a povídá tlustým hlasem:
„Někdo ležel na mé posteli."
Prostřední medvěd hledí na svou postel a povídá prostředním hlasem:
„Někdo ležel na mé posteli."
Maličký medvěd povídá tenkým hláskem:

„Někdo ležel na mé postýlce a jejda! — ještě tu leží. A jejej, ta je hezká!“

Veliký medvěd šeptá tlustým hlasem:

„Nechme ji spát.“

Pros'řední medvěd šeptá prostředním hlasem:

„Nechme ji spát.“

Maličký medvěd šeptá tenkým hláskem:

„Nechme ji spát.“

A po špičkách odešli zas na procházku.

Kde se vzal, tu se vzal — myslivec proti nim. Povídá:

„Vy jste mi vzali Zlatovlásku!“

„Nevzali. Nestřílej na nás, povíme ti o ní.“

A pověděli.

Myslivec si odvedl holčičku domů a víckrát už na ty tři medvědy nestřílel.

Podle americké pohádky po česku vypravuje Boh. Tožička.

Obrázky nakreslil Oldřich Cihelka.

Říkejte rychle!

Náš táta má neolemovanou čepici. Neolemuje-li mu ji Julie, olemuji mu ji já.

Pernikář peče perník, pernikářka perník prodává.

V naši peci myši piští, v naši peci psík spí.

Hádej, hádej, hádači!

Odpovídejte obrázky, jako byste mluvit ani psát neuměli.

1. Běhá to po střeše a tahá to za sebou bidlo.
2. Chodí to nad námi vzhůru nohama.
3. Jde panna přes most a peřiny nese na zádech.
4. Má oči napřed i vzadu.
5. Celou zimu jí a v létě se postí.
6. Jde cosi, jde kamsi, nese jehly na prodej.
7. Kulaté je, není zem, obličej má, není člověk.
8. Křivé nohy mám, bláto nemiluju, ze sněhu se raduju.

1. Akčok. — 2. Achuom. — 3. Asuh. — 4. Váp. — 5. Anmak. 6. Kežej. — 7. Cisěm. — 8. Ěnás.

Nakresli jedním tahem tuhle lucernu!

Dervišův zázrak.

Starý jeden Arab cítil, že se blíží konec jeho života, i rozdělil celé své jmění, 17 velbloudů, mezi své tři syny. Hassanu, nejstaršímu, odkázal polovici, Mohamedu třetinu, Mustafovi, nejmladšímu, devítinu svého jmění. Ves, kde rodina bydlela, nalézala se na karavanní silnici, po které právě v tu dobu poutníci z Mekky se vraceli do svých domovů.

Starý Arab zemřel a tři synové chtěli se poděliti podle jeho přání, ježto vřele ctili otce svého. Ale dělit nedovedli, neboť číslo 17 nebylo lze děliti beze zbytku ani dvěma, ani třemi, ani devíti. — Vznikly spory, každý chtěl využitkovati nemožnosti řádného dělení ve svůj prospěch. Vznětlivá a hašteřivá povaha jejich kmene propukla plnou silou, nechybělo mnoho a prudká hádka byla by se změnila v krveprolití.

Tu blížil se derviš na velbloudu. Jako horlivý věřící prozpěvoval neustále chválu Allahovi. Stanul a poptával se po příčině bratrského sporu. Zvěděv oč jde, pravil: »Přicházím z Mekky a nemám nic než svého velblouda. Však Allah rozkázal mi, bych vám jej dal a vy po vůli nebožtíkově dělení provedli. Jsem jist, že naleznu jiné zvíře. Allah je nejvýš moudrý!«

Tato slova a nezištný dar svatého muže utišily okamžitě hněv bratří, kteří jeho rady poslechli a znova začali dělení dle vůle nebožtíkovy:

Velbloud dervišův přidán k 17 ostatním, takže nyní jich bylo 18; následkem toho dostal:

Hassan (nejstarší) . . $\frac{1}{2}$ z 18 = 9 velbloudů
Mohamed (prostřední) . $\frac{1}{3}$ z 18 = 6 „
Mustafa (nejmladší) . . $\frac{1}{9}$ z 18 = 2 velbloudi
celkem 17 velbloudů.

Plni úžasu dívali se bratři, kterak derviš klidně vstoupil opět na svého velblouda, jenž při dělení zbyl, a pokračoval v cestě, prozpěvuje vroucně chválu Allahovi. Dle tohoto neočekávaného obratu poznali bratři, že derviš je muž svatý, a vrhli se před ním v prach ....

Pranice.

Dnes ráno jsem se popral s bratrem pro nic, za nic. Jen proto, že říkal, že se každého bojím, a to není pravda. Skočil jsem na něho a natrhl jsem mu rukáv. Řekl mi: „Počkej, ty dostaneš od maminky, že jsi mi utrhl rukáv, ty Šášo!" Jak mně řekl „Šášo", tak jsem chytil botu a hodil jsem ji po něm. Jenže Gusta stál u postele a uhnul se. A šup, bota byla na posteli. Najednou bylo slyšet v pokoji kroky. Honem jsem chytil botu, dal jsem ji pod stůl, sednul jsem na židli a bratr také. Tvářili jsme se, jakoby nic. Maminka vešla do kuchyně a povídá: „No, dnes jsou hodní, každý sedí na svém místě." My jsme se museli smát. *V. Vondřich, 3. šk. r., Karlín.*

Poznámky.

Pohádka o třech medvědech na str. 59. otištěna z „Pohádek o zvířátkách", které našim dětem podle amerických pohádek po česku vypravuje Boh. Tožička a 59 obrázky doprovází Oldřich Cihelka (právě vydalo ve velkém formátu Dědictví Komenského, cena Kč 16·—). Miloučká knížka. Poproste své rodiče, ať vám ji koupí k vánocům. Obrázky si můžete okolorovat světlými vodovými barvami nebo pastelkami.

Veselohra „Dvě Maričky" již vyšla! Objednejte si za Kč 1·50!

RADOST

PRO NEJMENŠÍ ČLENY SVÉHO DOROSTU [illegible]
PŘÍLOHU „LÍPY“ VYDÁVÁ ČSL. ČERVEN

ROČNÍK III. 70 hal.

RADOST obrázkový časopis pro nejmenší členy Dorostu Československého Červeného kříže. Vychází každého 1. v měsíci kromě července a srpna jako příloha „LÍPY". — Řídí Ferd. Krch. — Odp. red. Ant. Kovaříková. Redakce: Praha VI., Neklanova 34. — Předplácí se na celý rok Kč 7·—, na půl roku Kč 3·50. — Majitel a vydavatel Čs. Č. kříž. Praha VI., Neklanova 34. — Tiskem Lidové knihtiskárny v Praze.

Rytíři v Tatrách.

Z polského přeložil Hanuš Sedláček.

Vypravuje se, že kdesi v Giewontu, vysoké hoře v Tatrách u Zakopaného, spí tajemní rytíři. Koně tam stojí u žlabů, vždyť je viděl kovář Fakla, když je koval! Podkovy rezavějí a nutno koně znovu okovati. Anděl pro toho Faklu do vsi Košcielisek chodil a několikráte v životě jej do Giewontu zavedl. Je tam nesmírná jeskyně, temná, jenom kahánky blikají po stěnách. Rytíři spí a vždy za deset let nejstarší z nich nadzvedne hlavu a táže se hlídajícího anděla:

„Jest již čas?"

A všichni rytíři zvednou hlavy v železných přílbách, ale anděl odpovídá:

„Ne! Spěte!"

I spí dále.

Nad nimi jest veliká skála a hluboko do temnot pod zemi je nutno jíti k nim.

Nikdo k nim sám netrefí, jen anděl k nim dovede.

*

Já si často myslím a myslím: může to být. Mohou býti spící rytíři v Giewontu, všechno je v moci boží.

e také si myslím někdy, že kdo ví, jak to je. Což nejsou ich prsou spící rytíři a nejsme skálou, v níž dřímají, — ni?

K. Przerwa-Tetmajer.

Říkadlo.

Anděl Páně — zlámal sáně,
svatý David — dal je spravit,
svatá Eva — dala dřeva,
svatá Tereza — dala železa,
svatý Jakub — dal je okut,
svatý Jan — vozil se na nich sám!

S kresbami M. Alše.

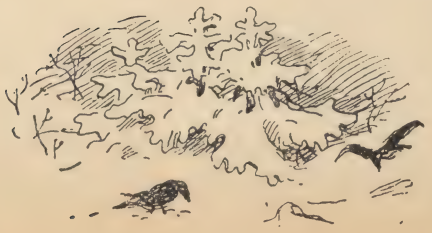

Umrzlo?

„Umrzlo? Co říkáš? Je náledí?" zvolal Jiřík a rychle vyskočil s postele. „Výborně! Honem, kde mám brusle? Jak je to jen možné: včera ještě pršelo, takový jemný dešť – mžení. Že je na ulicích náledí? To mi nevadí, jen když je led!"

„Umrzlo?" volá Mařenka. „To si zase uděláme dlouhou klouzačku. Půjdu dřív do školy: jak je hezké, když je hodně děvčat na klouzačce! To je krásné, že je led! Předešle, když bylo umrzlo, našla jsem šest desetníků! Hodně, viď, maminko? To my tak říkáme, když někdo upadne, že našel desetník."

„Umrzlo?" táže se matka. „Ach, to je hloupé! Kdo ví, kolik lidí si zase zlomí ruku nebo nohu."

„Umrzlo?" táže se otec. „Matko, nezapomeň si natáhnout přes boty ponožky, až půjdeš na koupi. Ano, ano, to je náledí! Podívej se, jak lidé se neodváží ani nohu zvednout."

„Umrzlo? — Ach, umrzlo?" táže se dědeček. „To je mrzuté. To teď nemohu ani vyjít!"

„Umrzlo?" táže se Betynka. „To dnes nebudu mést chodník, paní? půjdu jej hned posypat pískem."

„Umrzlo?" tážou se strážníci. „Musíme rychle přikázat v domech, že musí být chodníky posypány. Je mnoho lidí, kterým to ani nenapadne."

„Umrzlo?" táže se muž, prodávající písek. „Jaké štěstí! Rychle vozík, abych prodal hodně."

„Umrzlo?" vzdychá kůň. „Jak přejedu přes most? Nejsem ještě okován na ostro. Ale doufám, že se zase

najde několik hodných chlapců, kteří mi trochu pomohou vytlačit vůz. Posledně také, aspoň pět jich bylo. Ti mi pomohli. Ó, já se tak bojím náledí."

„Umrzlo?" naříká bojácně stařenka. „Nakříduju si aspoň podrážky. Vzpomínám si dosud, jak jsem posledně ošklivě upadla u mostu. Nezbedné děti si udělaly klouzačku právě u mostu."

„Umrzlo?" volá několik veselých hochů. „Víte, tam u mostu to posypali pískem. To je mrzuté. Takové krásné místo pro klouzačku, a oni to posypali!"

„Umrzlo?" volá jeden, „umrzlo?" volá druhý. Kde kdo zpívá tu písničku, každý podle vlastní noty.

Jak ji zpíváte vy, naši mali čtenáři?

Dva mrazy.

Proháněli se po širém poli dva mrazy, rodní bratři; s nohy na nohu poskakovali, rukou o ruku klátili. I pravil jeden k druhému:

„Bratře Rudý nose, což abychom se trochu pobavili a lidi notně poznobili?"

Jak se umluvili, tak to provedli; cestou se těšili na žert. Uslyšeli s jedné strany zvonečky, s druhé rolničky. Se zvonečky pán jede, s rolničkami chalupník jede. Radili se bratři mezi sebou, ke komu má kdo z nich běžet a kdo koho mrazit. Mladší, Modrý nos, pravil:

„Já se pustím raději za chalupníkem, toho spíše zmohu, má jen starý kožíšek, samou záplatu, čepici samou díru a na nohou bačkory. Ty, bratře, běž si za pánem, vidíš,

že má kožich medvědí, čapku liščí a vysoké boty, na toho já nestačím."

I rozběhli se, každý za svou obětí. Když pak zašlo sluníčko, sešli se oba bratři v širém poli a vyptával se druh druha, co a jak bylo.

„Tos měl asi kus práce s pánem, moc jsi, myslím, nepořídil. Jak by bylo možná ho proniknout," pravil mladší.

„Ach, bratře Modrý nose, jakýs ty nezkušený! Já ho tak schvátil, že se bude hřát celou hodinu a ještě se nedohřeje. Zabral jsem se mu pod kožich, vlezl pod čapku i do bot a začal ho mrazit. Kterak sebou vrtěl, balil se, balil, nic naplat. Málo živého vynesli ho v městě ze saní. A co tys dělal se svým chalupníkem?"

„Ach, bratře Rudý nose, ten mne vyplatil, sotva boky cítím. Jde on rubat dříví, já ho znobím, on si z toho nic nedělá, ještě mi nadal: Prokletý mráz, povídá. Když přijel na místo, vylezl ze saní a rubá sekyrou, jakoby nic. Myslím si: Jak já ti ukážu, co umím. Zalezl jsem mu pod kožíšek, ale on sekyrou máchá, až pot na něm vyvstal. Tak se rozehřál, že i kožíšek svlékl. To mi bylo právě vhod. Kožíšek celý zpocený, vlezu do něho a tak zamrazím, že byl jako tvrdá kůra. Tak, a teď zkus, oblečeš-li svůj kožíšek. Těšil jsem se na tu švandu, když po práci šel on si pro kožich. Vidí, že je jako roh, nadával a nadával, až do horoucích pekel mě posílal. Jen nadávej, odtud mě nedostaneš. Ale on vzal poleno a začal mlátit vší silou do kožichu. Chci honem z kožichu ven, ale zapletl jsem se do vlny a on bije a buší. Už jsem myslil, že své kosti ani neseberu, ještě mne bolí boky. Zařekl jsem se znobit dřevorubce."

Ruská pohádka.

Přírodni snimek: *Háj v zimě.*

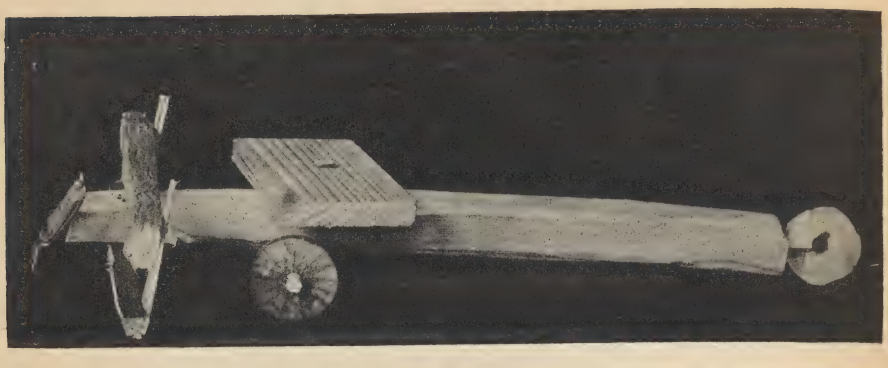

Práce 6letých dětí „Volné školy práce" v Kladně.

Pohádka o svítku.

Byla jednou máma, sedm dětí měla, sedm krků hladových; byly by jedly od rána do večera, nasytit jich nemohla. A tak také jednou na mámu se sesypaly, jíst! jíst! křičely, pokoje nedaly, až máma slíbila, že jim tedy upeče svítek.

Ale byl on to, panečku, svítek! Mouka na něj jako padlý sníh, vajíčka slepička čerstvě snesla, kravičku máma zrovna podojila, mlíčkem těsto zadělala, medem osladila, na rendlíček dala a šup s ním do trouby!

Dělaly si děti laskominy na svítek, dělaly, jen se oblizovaly, dočkat se nemohly. Ale svítek z dobrých věcí udělaný nakynul na rendlíčku, div z něho nevyběhl. To byl tak pyšný, sám sobě se líbil. Jak slyšel děti křičet, povídá on si: „K čemu by bylo, abych já se od těch harantů dal sníst! Uteču jim."

A tak se také stalo. Děti otevřely troubu, rendlíček chtěly vytáhnout, ale jak byl rozpálený, pustily ho na

zem, rendlíček se rozbil, svítek se vyvalil a v tu chvíli pěkný kulatý valil se ze dveří. Máma vařečku chytla, za svítkem běžela, děti za ní v jednom kalupu, ale kdež! chytit ho nemohly.

Svítek se valil, úprkem kutalil, rovnou ze vrat.

Šel děda domů z práce, potká svítek.

„Svítku, svítečku, kam tak pospícháš? Počkej, ulomím si kousek!"

„I ne, dědo Šedo! Honí mě máma sama i sedm harantů, ale přece jim uteču a tobě také!"

Děda za ním, ale svítek kutalil se dál. Když už byl hodně daleko, potká na cestě chocholatou slepičku.

„Svítku, svítečku, kam tak pospícháš? Dej uzobnout!"

„I ne, slepičko Čepičko! Honí mě máma sama i sedm harantů, děda Šeda, ale přece jim uteču a tobě také!"

Kutalil se svíteček jako kolečko u vozíku, slepička za ním, ale on s očí zmizel. A jak tak silnicí pospíchá, potká kohoutka Kokrhu.

„Svítku, svítečku, kampak tak pospícháš? Zastav se, uzobnu si!"

„I ne, kohoutku Kokrho! Honí mě máma sama i sedm harantů, děda Šeda, slepička Čepička, ale přece jim uteču a tobě také!"

A svíteček jako vítr uháněl silnicí, kohoutek za ním. U silnice v dolíku rybník, od rybníka kachna Žvachna se kolébá. Vidí svítek, volá: „Svítku, svítečku, kam tak pospícháš? Počkej, uštípnu si!"

„I ne, kachno Žvachno! Honí mě máma sama i sedm harantů, děda Šeda, slepička Čepička, kohoutek Kokrha — ale přece jim uteču a tobě také!"

V té chvíli byl už svítek v prachu, kachna za ním pospíchala. Pod lesem pastvisko, s pastviska pospíchá husa Okusa. Jak svítek vidí, volá hned:

„Svítku, svítečku, kam pospícháš? Počkej, ať tebe okusím!"

„I ne, huso Okuso! Honí mě máma sama i sedm harantů, děda Šeda, slepička Čepička, kohout Kokrha, kachna Žvachna — ale přece jim uteču a tobě také!"

Husa se za ním rozehnala, ale kdežpak byl svítek! Les proběhl, za lesem u vsi louže, v louži vepřík se válí, od bahna umazaný. Svítek spatřil, malýma očkama zamžoural, zachrochtal:

„Svítku, svítečku, kam tak pospícháš? Počkej, ať se zakousnu!" Ale svítek ani slyšet!

„I ne, vepříku Pepříku!" povídá. „Honí mě máma sama i sedm harantů, děda Šeda, slepička Čepička, kohoutek Kokrha, kachna Žvachna, husa Okusa, ale přece jim uteču a tobě také!"

„Poslouchej, svítečku," vepřík na to, „do vsi se nedávej. Lidé by tě chytili. Tuhle přes louži přeběhni, kolem humen se dej!"

„Plovat neumím, vepříku Pepříku, těžká tu rada."

„Víš-li ty co?" povídá vepřík. „Sedni si mi na rypák, přes louži tě přenesu."

To se zdálo být svítku moudré a udělal tak.

Ale vepřík zachrochtal a chlamst! svítek v žaludku pochoval.

Zazvonil ve vsi zvonec,
pohádky o svítku konec.

Podle norské pohádky. *Napsal Adolf Wenig.*

S. Tondrová: *Při pohádce.*

Zakukala žežulinka.

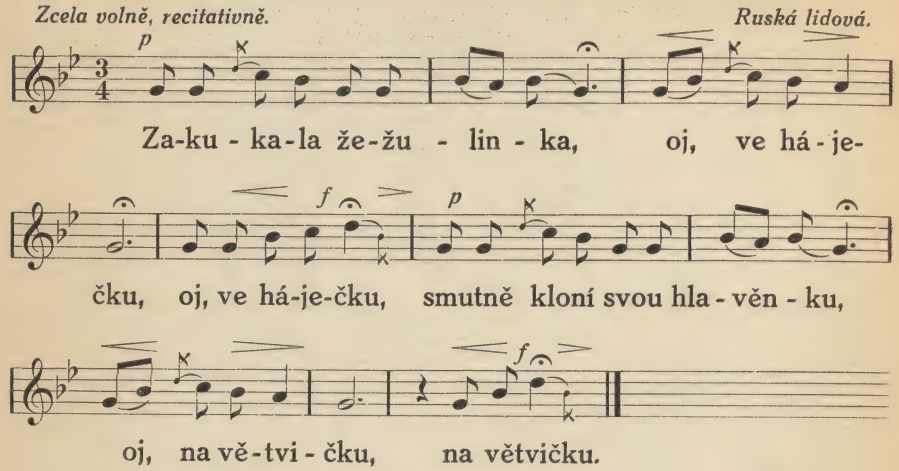

Zakukala žežulinka, [: oj, ve háječku, :]
smutně kloní svou hlavěnku, oj, [: na větvičku. :]
Nuž a co ta žežulinka, [: oj, hovořila? :]
Že nebude zima teplá, oj, [: jako léto, :]
že nebude pod sněhem se, [: oj, tráva pyšnit, :]
že vše bude černo pod ním, oj, [: pochováno. :]

Krátká pohádka.

Byl jeden obr a ten měl obrovskou sílu, a je o něm dlouhatánská pohádka. A ten obr měl syna, také obra, jenom že ten už neměl takovou sílu jako táta a proto i pohádka o něm je krátká. A ten mladý obr měl zase syna obra, jenže ten už neměl docela žádnou sílu a tak pohádka o něm dál už žádná není.

L. Richter: *Žebráček.*

Sluneční lázeň.

Po tenounké pavučině spouštěl se v borovém lesíku se snítky zelený pavouček.

Spouštěl se zcela pomaloučku.

Když byl asi v polovici mezi snítkou a zeleným kobercem mechu, ozářil ho sluneční paprsek, který nepatrnou štěrbinou do lesa vnikal.

Pavouček přestal snovati a pomalounku otáčel se na pavučině. Sluneční paprsek ohříval tak tělíčko jeho se všech stran.

Točil se pomalounku, téměř neznatelně a dlouho, dlouho. Liboval si v té sluneční lázni.

Teprve po dlouhé době nasytil se snad této hry a spustil se o něco níže. Jen o několik centimetrů. Dostal se tak ze slunečního paprsku. Přestal snovati a po pavučině vylezl zase v to místo, kde prve se ohříval.

A znovu se volně otáčel ve světelném páse.

A teprve když sluníčko na své pouti poodešlo a sluneční paprsek štěrbinou mezi snítkami do lesa nevnikal, spustil se pavouček do hebkého mechu.

Ze zápisků V. Deyla.

Zábavné cviky.

1. *Stlač paže druhého ze vzpažení dolů.* První si sedne po turecku a vzpaží s pěstmi pevně k sobě stisknutými, druhý se postaví rozkročmo za něho, uchopí ho za obě pěsti a snaží se je oddělit a stlačit do rozpažení.

2. *Vytlač paže druhého z upažení vzhůru* (do vzpažení). Totéž, co předešle, jenže obráceně.

3. *Zápol o kruh.* Dvojice postaví se rozkročmo proti sobě, uchopí kruh oběma rukama nadhmatem a snaží se jeden druhému vykroutiti jej z rukou. Trhání kruhem a cloumání protivníkem není dovoleno.

4. *Zápol o krátkou zakulacenou hůl.* Podobně jako cvičení předešlé.

5. *Zakloň sedícího na zemi.* První usedne na zem a předpaží, druhý postaví se za něho, položí mu ruce na ramena a snaží se položiti jej zády na zem. Třetí přidržuje prvnímu nohy k zemi, aby se mu nezvedaly.

Dle F. Kožíška.

Mik. Aleš: *Matěj Kopecký.*

Loutkáři.

Mezi dětmi na návsi nastal nebývalý ruch. Zanechaly her, překřikovaly se a všecky ukazovaly v jednu stranu vzhůru nad ves k myslivně, odkud zahýbal dolů do vsi velký obitý vůz. Komedianti!

Vpředu táhli dva malí koníci červeně obarvený vůz a vzadu následovala rodina umělcova. Špatně ošacené děti se vmísily mezi děti vesnické, chválily své divadlo, loudily chléb a za pouhý slib kotrmelcovaly po cestě. Do vesnice vjeli komedianti ve velikém průvodu, jež jim na uvítanou děti bez pobídky uspořádaly.

S prvým soumrakem vyšel loutkář s bubnem před hospodu a oznamoval „uměnímilovnému obecenstvu" příchod své družiny a současně oznámil, že se bude dávati velká rytířská výpravná činohra: „Maxmilián a dívka" aneb „Loupežník bulharských hranic". Buben zavířil, loutkář vrátil se do hostince a ve čtvrt hodině kupily se zvědavé hlavy drobných divadelníků před jevištěm.

Naše děcka vyžebronila doma několik haléřů vstupného a tísnila se pohromadě před uměleckým stánkem. Hlučela, pronášela domněnky, okukovala jeviště a přešlapovala s nohy na nohu.

Smělejší nahlédla i za jeviště a pak s rozšířenýma očima vychvalovala, co viděla.

„Jejej — čert je tam a hýbá hlavou jako živý!"

„A Kašpárek je tam vedle princezny — a všecko se na ní blyští jako ze zlata."

„A rytířů, no, nejmíň dvacet — a každý má šavli — a vytahovací!"

Ti, kteří nemohli se dovnitř podívat, přijímali tyto zprávy s otevřenými ústy a jen se divili. Marjánka si musila sáhnout aspoň na plátěnou a pestře pomalovanou oponu, neboť ruce jen jí hrály.

Konečně ozval se nakřáplý zvonek, děti se stajily a upřely lesklé dychtivé oči na jeviště. Zvonek zahlaholil po druhé a po třetí, opona vznesla se vzhůru a hra se počínala. Děj byl prostý. Rytíř prchá z tureckého zajetí a v lese sejde se s českým krejčím Kašpárkem, který jde do světa na zkušenou. Kašpárek se mu zalíbí svou smělostí a veselostí, a rytíř jej přijímá za sluhu. Pronásledovatelé jsou rytíři v patách a tu jej zachrání jakási dívka. Jen Kašpárek zůstane a toho se Turci zmocní. Vůdce klade Kašpárkovi spoustu otázek, na něž on vtipně odpovídá. Kašpárek si vede výbojně, a to se dětem líbí. Jozífek se může usmát a Tomšík už se kucká.

Kašpárek je ferina a nedá se! Všecka drobotina je na Kašpárkově straně. Všichni mají radost z jeho neohroženosti, všickni takřka žijí jeho veselými nápady. Kašpárek si vede statečně dál. Poskakuje proti vůdci a srší vtipem a obratnými odpověďmi. Děti by ho zato objímaly. Tomšík už na místě poskakuje a Marjánka se směje, div s lavice nespadne.

A ve hře nastává obrat. Vůdce pohněván Kašpárkovou řečí a jeho veselými výbuchy, oboří se prudce na něho, tasí meč a život Kašpárkův jest ohrožen. Rázem ustává smích a dětská dušička chvěje se o život Kašpárkův. Aby mu tak ublížil! Aby ho docela zabil! Rysy Jozífkovy tváře stáhly se k žalu, oči mu bezděčně zamrkaly, a když vůdce počal do Kašpárka bíti mečem,

stáhlo se mu hrdlo a ostrý výkřik soustrasti a spolucítění zaječel sálem: „Ať ho nechá! Ať ho nechá!"

Malé děti byly při Jozífkovi. Z padesáti rozechvělých hrdel zavzněl zoufalý nářek, děti volaly a křičely. Loutkář, vida takový nebývalý úspěch, dodal vůdci ještě více zuřivosti, děti začaly plakat a Jozífek již skočil s lavice, a než se kdo nadál, vztáhl ruku na jeviště, uchvátil vůdce za nohu a škubal jím a zmateným, pláčem přerývaným hlasem volal: „Ať ho nechá! Ať ho nechá!"

Velcí se smáli a loutkář musil zastavit trýznění Kašpárkovo. V rozhlaholené místnosti bylo sotva slyšeti, že Kašpárek půjde do zajetí, a Turci i s vůdcem odklídili se s jeviště. Vůdci šlo se dobře, třeba že jednu nohu držel Jozífek v ruce, která mu v zápalu na ochranu Kašpárkovu zůstala v sevřené pěsti.

Tu teprve rozléhal se místností neobvyklý hlahol, a Jozífek stal se pojednou hrdinou. Kašpárka zachránil a vůdce tak zle pošramotil, že si jistě dlouho poleží.

Loutkář, těše se z úspěchu prvního večera, musil se také smáti a v přestávce uzdravil zase vůdce a spravil mu nohu. Konec hry, s napětím očekávaný, dopadl krásně: Kašpárek dostal se mezi loupežníky, svou chytrostí jejich vůdce přemohl, zmocnil se jejich pokladů a vrátil se jako boháč domů do vlasti. *Z »Poupat« od Gustava Kliky.*

Jak volil král soudce.

Z hol. přel. R. J. Vonka.

Stalo se, že se uprázdnilo místo nejvyššího soudce v městě Seville, a hlásili se o ně tři žadatelé, doporučovaní dvořany.

Král pozval žadatele na svůj dvůr. Ukázal jim polovičku pomeranče, která ležela v míse na stole, a tázal se:

„Co je to?"

„Pomeranč, milosti královská," řekl jeden v pospěchu a bez váhání, aby byl první.

„Je to půl pomeranče, milosti královská," pospíchal druhý, aby odpověděl a přetrumfl prvního.

Třetí soudce mlčel a proto se král tázal jeho přímo:

„Co je to?"

Tehdy tázaný vstal, šel ke stolu, sáhl vybraným způsobem do mísy, vyňal naznačené ovoce z vody — bylo pod vodou, aby nevyschlo a neokoralo — prohlédl si pomeranč se všech stran a potom povídá:

„Milosti, zjistil jsem, že je to polovička pomeranče."

Král k němu přistoupil, položil mu ruku na rameno a řekl:

„Vy budete nejvyšším soudcem v Seville. A to proto, že jste nevyřkl úsudek ukvapeně a nerozvážně jako druzí, ale teprve po prohlédnutí, abyste se nezmýlil. Tak musí jednati soudce: Jemu sluší dříve řádně věc uvážiti, nežli vynese rozsudek na obhájení pravdy, práva a spravedlnosti."

*

Takhle jednejme i my. Nejdříve se o věci hleďme důkladně přesvědčiti a potom teprve uvážlivě suďme. Budeme-li všichni a vždycky tak jednati, bude v světě méně zloby a nepřátelství.

N. van Kol.

Kdo to dovede?

12. *Kdo to přečte?* na str. 52. — čte se odzadu. Pokuste se rozluštit toto nové tajné písmo:

Nelefe bolofoj selefe, malafa milifin kolofo,
alafa nilifi tylyfy, talafa tilifín kulufu,
želefe jalafá silifi ulufu čelefe nilifím
polofo lalafá mulufu hlalafa vilifin kulufu.

13. K dětským veršům „*Praha, Brno, Bratislava,*" str. 52., „*Máme malou chaloupečku,*" str. 56., „*Jeden, dva, tři,*" str. 60., nakreslete nebo namalujte obrázky.

14. Poznali jste, co je složeno ze stavebnicových špalíčků na str. 56? Je to židle, stůl, skříň, postel, lokomotiva, pána na saních veze koník. Co sami složíte? Pošlete nám obrázky toho nakreslené na čtverečkovaném papíru.

15. Jaké jste vymyslili pokračování „*Otázek a odpovědí*" na str. 59? Jakou melodii jste si k tomu složili?

16. *Říkadla o prstech,* str. 59. Jaká jiná říkadla nebo pohádky o prstech znáte nebo si vymyslíte?

17. *Ruské sáňky,* str. 59. Udělejte si takové sáňky, nebo jiného tvaru, třeba labuť nebo saň, a pod.

18. Lucernu jedním tahem, jak bylo úlohou na str. 64., nakreslíme takto:

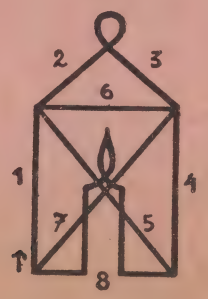

RADOST

PRO NEJMENŠÍ ČLENY SVÉHO DOROSTU JAKO PŘÍLOHU „LÍPY“ VYDÁVÁ ČSL. ČERVENÝ KŘÍŽ

ROČNÍK III. 70 hal. ČÍSLO 10.

RADOST obrázkový časopis pro nejmenší členy Dorostu Československého Červeného kříže. Vychází každého 1. v měsíci kromě července a srpna jako příloha „LÍPY". — Řídí Ferd. Krch. — Odp. red. Ant. Kováříková. Redakce: Praha VI., Neklanova 34. — Předplácí se na celý rok Kč 7·—, na půl roku Kč 3·50. — Majitel a vydavatel Čs. Č. kříž, Praha VI., Neklanova 34. — Tiskem Lidové knihtiskárny v Praze.

Kdo to dovede?

25. K obrázku na str. 103, jak ptáček přináší princi zprávu, složte si pohádku. Podobně k obrázku „Člověk je tu!" str. 109.

26. Udělejte a omalujte svému malému bratříčkovi takového koníka, jakého vidíte na obrázku na str. 112.

27. *Kdo to přečte?* V tajném písmu na str. 84. čteme celou rozprávku o Honzovi pozpátku od konce k začátku. Na str. XXIV. čtou se nejprve všecky první slabiky, pak všecky druhé a na konec všecky třetí: vyjde táž rozprávka o Honzovi. Těžší je uhodnout čtení písma na str. XXVIII. a 144. Sami jste lehce poznali, že musíte vypustit u každého slova slabiku *ju* vpředu a *ně* vzadu. Pak nám zbudou už jen holá slova, jednoslabičná jsou nezměněna, u dvoj- a víceslabičných je první slabika vždycky postavena dozadu, aby se podoba slova změnila. Tedy na str. XXVIII.: „A ta basa u primasa za kamnama stála, jak primaska zatopila, basa sama hrála." Na str. 144.: „Žába skáče po blátě . . ." atd.

Jako poslední 5. sv. letošního ročníku Knihovničky »Lípy« vyšla

SBÍRKA VESELÝCH CVIKŮ PRO DĚTI.

Obsahuje na 200 žertovných, ale vydatných tělocvičných úloh, rozdělených pro pohodlné užívání dle velikosti daného místa: cviky ve školní lavici, na chodbě nebo dvorku, na volném hřišti, na trávníku nebo v lese.

O muším domečku.

Lidová pohádka ruská. Přeložil Karel Dvořáček.

Vezl sedlák lesem hliněné nádobí a ztratil převeliký džbán. Přiletěla ke džbánu mlsná muška a táže se:

„Domku, domečku, kdo v tobě přebývá?"

Nikdo se neozval. Vletěla tedy muška do džbánu a žila v něm. Žila den, žila dva.

Přiletěl ke džbánu písklavý komár s dlouhýma nohama a táže se: „Domku, domečku, kdo v tobě přebývá?"

„Já — mlsná muška. A kdo jsi ty?"

„Jsem písklavý komár."

„Nu, pojď sem! Dvěma bude veseleji."

Žili tedy mlsná muška a písklavý komár pospolu ve džbáně. Žili den, žili dva.

Přiskákala ke džbánu žabka se zelenýma očima a táže se: „Domku, domečku, kdo v tobě přebývá?"

„Já — mlsná muška. Já — písklavý komár. A kdo jsi ty?" „Jsem žabka-kuňka."

„Nu, pojď i ty k nám! Bude nám veseleji."

Žili tedy mlsná muška, písklavý komár a žabka-kuňka pospolu ve džbáně. Žili den, žili dva.

Příběhla ke džbánu myška-hryzka a táže se:

„Domku, domečku, kdo v tobě přebývá?"

„Já — mlsná muška. Já — písklavý komár. Já — žabka-kuňka. A kdo jsi ty?" „Jsem myška-hryzka."

„Nu, pojď i ty k nám! Bude nám veseleji."

Žili tedy mlsná muška, písklavý komár, žabka-kuňka a myška-hryzka pospolu ve džbáně. Žili den, žili dva. Přiskákal ke džbánu zajíček-ušáček, malý ubožáček a táže se:

„Domku, domečku, kdo v tobě přebývá?"

„Já — mlsná muška. Já — písklavý komár. Já — žabka-kuňka. Já — myška-hryzka. A kdo jsi ty?"

„Jsem zajíček-ušáček, malý ubožáček. Přijměte mě také k sobě!"

„Nu, pojď i ty mezi nás! Bude nám hodně těsno, ale neublížíš nám."

Žili tedy ve džbáně: mlsná muška, písklavý komár, žabka-kuňka, myška-hryzka a zajíček-ušáček, malý ubožáček. Žili den, žili dva a dobře jim bylo.

Tu valí se mimo huňatý medvěd . . .

Přijde ke džbánu, zastaví se a bručí:

„Domku, domečku, kdo v tobě přebývá?"

Polekali se všichni ve džbáně — nikdo se neozývá.

Udeřil medvěd tlapou do džbánu, džbán se rozbil a všichni kam který. Uletěla muška s komárem, odskákala žabka, utekla myška i zajíček.

Zůstaly na cestě jen střepiny.

P. Konevka: *Malíř.*

Pro zasmání.

Ve škole se mluví o přísloví „Není všecko zlato, co se leskne," a učitel vyvolá žáka, aby dal nějaký příklad.

Žák: „Leštidlo."

*

„Co děláš, Evičko?" — „Píšu psaní Luborkovi." — „Vždyť neumíš psát!" — „To nic nevadí, Luborek neumí číst."

*

„Náš Tonánek už se učí hrát na housle." — „Tak? A dělá pokroky?" — „Jak by ne! Už začínáme rozeznávat, kdy hraje a kdy ladí."

Naše okénko.

Naše okénko je malé, ale průhledné a čisté, že jím vidíme až do nebe. Když ráno sluníčko vstává, už na mne volá a večer jeho růžový úsměv v okénku dohasíná.

A což v létě? To je krása! Líbá vůně lilií, primulek a chryzantém dere se nám okénkem do světničky. Včeličky hrajou v poupatech a sedmihlásek jim přizvukuje. Když prší, cvrnká to z květin na okénko a z okénka na květiny.

Často křičí někdo oknem do světnice: „Máte něco na prodej?" A maminka odpoví: „Tu naši žábu vám prodám, ať vás taky zlobí!" Já vím, že je to žert a směju se.

Nejšťastnější jsem, když po práci usednu s knihou k okénku na malou židličku. Když se zešeří, bloudí mé oči až k Stražišti. Přemýšlím o obsahu pěkné knihy. Když spím, koulí se po okénku měsíček a přeje mi dobrou noc. *M. Jelinková, 10 r., Skryje.*

Hra na straku.

Jeden vezme lusk do ruky tak, aby jen koneček bylo vidět a řekne:

„Straka skáče po horách."

„A já po ní sbírám hrách," řekne druhý.

„Kolik našels?"

Druhý řekne číslo, třeba: „Čtyři!"

Uhodnul-li a jsou-li v lusku opravdu 4 hrášky, dostane jej, neuhodnul-li, musí sám prvnímu dát lusk a hra začíná znovu s výměnou úloh. *Lidová hra z Mor. Valašska.*

Hra na straku.

Honzík.

Sedí Honzík za pecí,
na plotnu se dívá,
jak tam čerstvý lívanec
veselou si zpívá.

Honzík ani nemuká,
sedí hezky tiše —
tenhle bude desátý —
devět už je v břiše!

Říkadla a povídačky. *Pavel Skřivan.*

Dětské verše z Úpice.

Ukolébavka.

Slavíček zpívá,
a ty hajej, mé děťátko.
A ty, slavíčku, zpívej,
ať děťátko usne.
A děťátko už spinká.
Už nemusíš, slavíčku, zpívati. *Fr. Kareš.*

Náš domeček.

Ten náš domeček
krásný, čistý,
okolo domečku
potůček bystrý.

Okolo potůčku
louka zelená,
roste na ní
fiala červená. *J. Piša.*

Vzkázání.

Ty černá vodo,
černá vodičko,
ty čerstva tečeš,
ty za mne pozdrav doneseš
do Opavy. *Jar. Haller.*

Hříčky pro malé děti.

Kovář.

Dvě děti postaví se proti sobě. Jedno z nich udělá „kovadlinku" — napřáhne před sebe pěst malíčkem dolů. Druhé položí na ni svou levou pěst — to je „železo" — a pravou pěstí, která představuje „kladivo", začne na železo poklepávat — „ková"; náhle utrhne železo a udeří kladivem přímo do kovadlinky. Kovadlinka musí se snažit ráně včas uniknout. Udeří-li kovář do prázdna, vymění si děti úlohy. Zasáhne-li však kovadlinku, hra bez proměny pokračuje. Údery nejsou bolestivé, proto je veselá a není z ní žádná mrzutost.

Nos a ucho.

Tleskni do dlaní, skřiž paže a chyť se pravou rukou za levé ucho a levou rukou za nos (ukazováčkem a palcem). Pusť a tleskni po druhé, skřiž paže a chyť levou rukou pravé ucho a pravou rukou nos. Opakuj co nejrychleji. Obyčejně paže přeběhnou a chytají obě uši najednou.

A. Očenášek.

Dětská kresbička z 1. tř. ze Všelis.

Hnízdo ve škole.

Ze školního zápisníku.

V mochovské škole je veselo, od časného rána tam svítí východní slunce.

Jednoho dne vletěla do třídy otevřeným oknem vlaštovice. Proletěla nad hlavami udivených dětí a sedla si na okenní rámec.

„Nevyplašte ji, zticha, přejte jí, ať se taky něčemu u nás přiučí."

Za několik dnů zase frrr — proletuje vlaštovka třídou a schytává mušky, jen se mihla nad hlavami.

A v létě znenadání přinesla v zobáčku bláto a položila přesně na zeď pod strop, jako by už dávno vyměřila si pevné místo. Dlouho-li nebylo hnízdo hotovo! Ždibec ke ždibci a hnízdo rostlo. Posléze vystlala si je peřím, zaokrouhlila otvor a sedla do něho. Jak se jí pěkně poslouchalo, co děti umějí!

A teď už není ani hostem, ale domácím a naším přítelem. Děti vždy ztichnou, kdykoli přiletí a jsou zvědavy, kdy vyvede mladé a nasadí-li vajíčka.

A nasadila!

Sameček sedal na okně, samička v hnízdě a oba dva krmili mladé.

Ale největší starostí trpí děti mochovské, jestli jejich vlaštovice odletí — a odletí-li, přiletí?

Zajisté!

Nezapomene na své přátele, je tu doma a na domov se nezapomíná, co jsi živ.

„Rodné kořeny." *Pavel Sula.*

RADOST

III

R A D O S T

ČASOPIS PRO NEJMLADŠÍ DOROST

ČS. ČERVENÉHO KŘÍŽE

ROČNÍK III

ŘÍDIL

FERDINAND KRCH

VYDAL DOROSTOVÝ ODBOR ČS. ČERVENÉHO KŘÍŽE

V PRAZE 1927

Vytiskla Lidová knihtiskárna v Praze
Typograf. práce B. Svobody

OBSAH

Arabská číslice značí stránku v knize, *římská* stránku na obálkách

Verše:

a) básnici:

Beneš Vojta: Holubička 47
» » Zima 81
Křičková P.: Přání nejmenších . . 97
Neruda J.: Rostlinná rodina . . . 102
Novotný F.: Čeští muzikanti . . . 40
Skřivan P.: Honzík 150
Sládek J. V.: Růžičky 1
» » » Poupátko-ptačátko . 24
Travěnec: Jarní slunko 117
Budíček 33
Smutná písnička 87

b) lid:

Říkadla 6, 22, 65
Otázky a odpovědi 59
Říkadla o prstech 59
Číslice 60
Anděl Páně 66
Jarný vetríčok 98
Otesánek 118
Zařikavadlo 135
Spokojený pastýř (finská) 154

c) děti:

Na pastvě 17
Dětské verše 20, 99, 150
Říkadlo 52
Krmítko 56
Zajíček na koledě 113
Velikonoční pomlázka 115
Jarní verše 129

Čtení zábavné:

a) spisovatelé:

Aleš M.: Z mých pamětí XIV
Bauerová M.: Malý Dušan 49
Bubelová L.: Péro 30
Dervišův zázrak XV
Everett C.: Pravé rytířství 26
Gil Blas: Školní mapa 23
Jak Saadi boháče zahanbil 6
Kárník F.: O medvědu a lišce . . . 2
Kdo je nejšťastnější? 100
Klika Gust.: Loutkáři 78
Kol N. van: Jak volil král soudce XIX
Mamin-Sibirjak: Pohádka o Komáru 34
» » Pohádka o mlíčku, kaši a kocourkovi 92
Masaryk T. G.: Z proslovu k dětem XXVI
Moudrý soudce II
Němcová B.: Kořenářka 4
Povodeň 135
Práce nehanobí člověka 46
Przerwa-Tetmajer K.: Rytíři v Tatrách XVIII
Sekyrka 86
Sula P.: Jak dal topol babičce lavičku 103
Tožička B.: O třech medvědech . . 60
Umrzlo? 66
Vojíř R. F.: Daleký svět 42
Vonka J. R.: Bratrská láska . . . X
» » » Kdo jinému pomáhá, sobě pomáhá 56
Wenig Ad.: Pohádka o svítku . . . 70
Zázračná síla lásky 15
Ztracené jehně 159

b) lid:

Dva mrazy 67
Proč se nedostane advokát do nebe XXII
O lišce a tetřevu 102
O lišce kmotřence 126
O mušim domečku 145

c) děti:

Babí léto VII
Dětské psaníčko XI
Můj bratr 55
Pranice XVI
Dobrodružství prasátka na peníze . 83
Sandály 90
Psaníčko XXVII
Sobotní pořádek 100
Psaníčko z SHS XXXIV
Pohádka XXXV
Naše okénko 148
Co napsaly malé děti 154

Divadlo:

a) spisovatelé:

Klika Gust.: Loutkáři 78
Kostlánová A.: Jak si bratři hrají 7
Seton Thompson E.: Němohry
(11. úloha) VII

b) děti:

Kuchař Matěj 10
Divadélko 28
Můj bratr 55
O lišce a tetřevu 102

Žertovné drobnosti:

Dětské otázky 12
Pro zasmání . 15, 22, 48, 91, 124, 147
Děti kolem stolu 16
Kdo to dovede? VI, XX, XXIV, XXXVIII
Pohádka o modré lišce 20
Tajné písmo 22
Hádanky 27, 64, 115
Chytačka XI
Kule 27
Pohádka bez konce 47, 118
Kolik je hodin? 48
Kdo to přečte? 52, 84, XX (12. úloha),
XXIV (20. úl.), XXVIII, 144
O cigáňu 54
Říkejte rychle! 64, 122
Krátká pohádka 74
Poučení XXIV
Všecko staré 87
Z ulice 110
Škádlivé odpovědi 112
Dětské nápady 112, 130
Něco z hudby XXX
Rada našim mladým zahradníkům . 116
Vrzavé kole 118
Žertovná pořekadla 124
Dětské rozumy 130
Z pravidel slušnosti 144
Lidová přísloví srbská 158

Pozorování a ochrana přírody:

a) spisovatelé:

Bubelová L.: Péro 30
Defoe: Robinsonovi přátelé 85
Deyl V.: Sluneční lázeň 75
Matka 116
Očenášek A.: Najdi cvrčka! . . . 134
Paříková F.: Malým zahradníkům XXVI
XXXI, XXXVI, XXXIX

Ptačí řeč 131
Sekyrka 86
Seifert M.: Hvězdy v krabici . . . 155
Seton Thompson: Cvrček a kobylka 18
» » Pohádka o červeném jeteli 107
Sula P.: Chytrý koník 58
» » Jak dal topol lavičku . . 103
» » Naše zahrádka 119
» » Naše ves kvete 130
» » Hnízdo ve škole 152
Těsnohlídek R.: Nemocný kolouch . 84
Vojíř R. F.: Daleký svět 42
Vonková L.: O třech kuřátkách a jednom psíku 142

b) děti:

Ubohé koroptvičky XXII
Moje okénko 82
Jak jsem jednou ptáčkům pomohla . 82
Vzácná návštěva 98
Bingo XXX
Moje potěšení 114
Naše vlaštovka 140

Zdravověda:

Deyl V.: Sluneční lázeň 75
Dvanáct zdravotních pravidel . . IV
Hortvík F.: Žij zdravě! 11
» » Zkřeveniny páteře . VIII
» » Pečujte o zdravé zuby . XI
Němcová B.: Kořenářka 4
Seifert M.: Časně vstávej! 114
Vzácná návštěva 98

*

Sem spadají též: *tělesná cvičení, hry, tance, dětské zahradničení, zaměstnání v přírodě* a pod.

Tělesná cvičení, hry, tance:

Kostlánová A.: Jak si bratří hrají . 7
Zápasy 14
Zimní hry 54
Proč a protože 58
Otázky a odpovědi 59
Kožíšek F.: Zábavné cviky 76
Očenášek A.: Hry o závod 88
» » Na domácího pána . 106
» » Čapí honička . XXXII
Očenášek A.: Hříčky pro malé děti 151
» » Turecká honička XXXII
Sula P.: Jarní hry 106
Tanečky pro ty nejmenší 111
Veselé cviky 123
Žertovné úlohy 138
Neviděli jste tu? (Tanec) 139
Na straku 148
Na trávníku 155

Písně:

Čí polečko neoraný (pochod) . . . 11
Hej, lepšie na dolině (pochod, s akkordem) 46
Hnalo dievča krávy (pochod) . . . 158
Keď si já zazpievám (pochod) . . 110
Moja mati decke říká 27
Neviděli jste tu? (2 hl. — taneček) 139
Oj, vyjdu já (2hlasá, polská) . . . 90
Otázky a odpovědi (2 sbory) . . . 59
Tu máš, Vávro (2hl., kánon) . . . 52
Uhynula na salaši slanina (pochod — 2hl. kánon) 122

Obrázky:

a) umělci:

Aleš M.: O Popelce 9
» » Pohádka o zlatém jablku . 29
» » Jak se Honza učil latinsky 37
» » Figurky z Jesliček 49, 51, 83
» » K Betlemu 53
» » Zimní radosti 65
» » Matěj Kopecký . . . 77
» » Tatíček 141
» » Hra na straku 149
» » Hastrman 157
» » Obrázek na obálce . . . I
Archipov A. E.: Návštěva nemocné 45
Bogatov N. A.: Liška kmotřenka . 128
» » » Muší domeček . . 145
Böcklin A.: V máji 133
Cihelka O.: O třech medvědech . 61, 63
Diefenbach: Bubeník 80
» Hry v přírodě 123
Fišerová-Kvěchová: Na procházku . 32
» » Budíček . . . 33
Háj v zimě (fotostudie) 69
Kalvoda Al.: Břízy 117
Kašpar Ad.: První krůčky 1
» » Karlův most 89
Konevka P.: Na pastvě 17
» » Mlsná koza 87
» » Tanec s ovečkou . . . 111
» » Na travičku 139
» » Malíř 147
Manes Josef: Na výletě 5
» » Ruční práce 13
» » Hudba 41
» » Malí zahradníci . . 121
» » Koupání 153
Manes Quido: Návštěva 21
Millet J. F.: Hladová ptáčata . . . 57
» » » První krůčky . . . 125
Milén E.: Malí gratulanti 97
Rembrandt: Pěkná vyhlídka . . . 137
Reynolds: Nevinnost 101
Richter L.: Žebráček 75
» » Robinson 85
» » Princ a ptáček 103
» » Malý jezdec 112
» » Děti u hnízdečka . . . 129
» » Láska 131
Schwaiger H.: Člověk je tu! . . . 109
Tondrová S.: Při pohádce 73
Van Dyck: Děcko s jablkem . . . 25
Vejrych R.: Maminka 105
Vogel Chr. L.: Obrázková knížka . 93

b) dětské kresbičky:

Motýlek (ze Všelis) . . . . . tit. list
Žertovná kresbička-hádanka . . . 16
Čtyřnohý ptáček 24
»Ferda neumí« 48
Lucerna jedním tahem 64
Palác královny Zimy 81
Z pohádky o třech citronech . 91, 119
Jelínek 151

c) fotografie dětských výrobků:

Modelovánky 2, 3
Malované a glazované modelovánky 23
Starý místní statek 30
Na tom našem dvoře 39
Divadélko a domečky 55
Skládanky ze stavebnice 56
Ruské sáňky-koníček 59
Létadlo 70
Ptáček na vajíčkách 99
Zajíčkova koleda 113
Pasení housátek 115
Lokomotivy 135
Hry s pískem 144

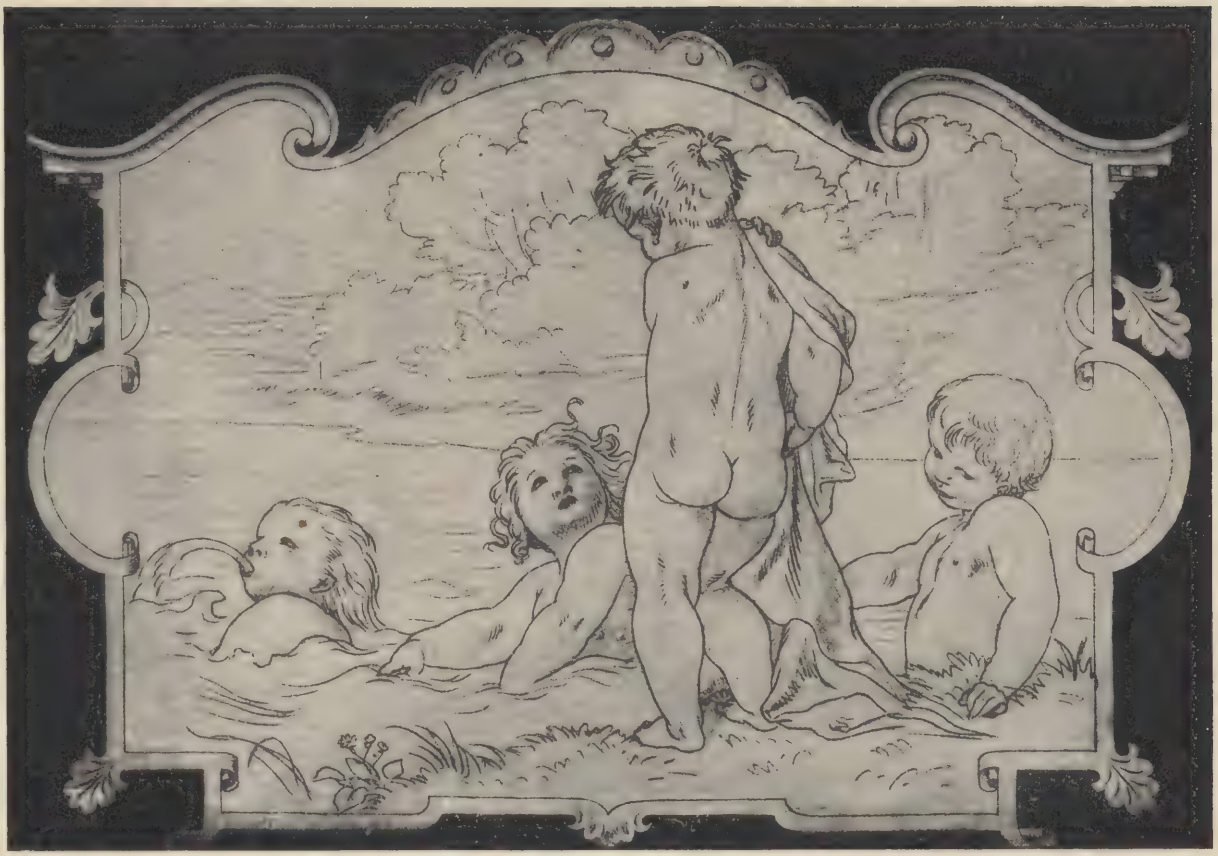

Josef Manes: *Koupání.*

Spokojený pastýř.

Hlásej písni, šíř a šíře:
není muže nad pastýře!

Blaze se mu žíti ráčí,
za stádem-li četným kráčí.

Vesel skáče po kameni,
křepčí pastvin po zeleni.

Po pasekách sobě hude,
jahody tam rostou rudé.

Tam malina, ostružina,
tam studánka plná vína.

Ano, tam ho plná řeka,
tamto vodopádem stéká.

Po něm síly neubývá,
po něm bujaře se zpívá. *Finská lidová.*

Co napsaly malé děti.

Pozvala kočka psa na hostinu, nachystala krup a hrášku a pes přišel. Když pojedli, tak pes povídá koťatům: »No, nebylo to moc dobrý!« Kočka popadla pohrabáč a všechny vyhnala. *J. Zelinka, ob. škola v Úpici.*

*

Bříza má zelené listí a když tamtudy jde zloděj, tak šumí: šššš, šššš, šššš a zloděj se lekne a uteče. A když ji chtějí podříznouti, tak se vymlouvá, že má malé děti a že jí přijde návštěva a tak člověk odejde. *Mir. Kareš.*

*

Svatojanská muška má takové okýnko a v tom okýnku má světýlko a večer s tím světýlkem svítí a když ji někdo vezme do ruky, tak se spálí. Ve dne to světýlko zhasne. *H. Fiedler, ob. škola v Úpici.*

Hvězdy v krabici.

Krásnou a ušlechtilou zábavou je pozorovat hvězdnou oblohu, poznávat její zákony a souhvězdí a přemýšlet o nekonečném vesmíru. Jistě máte doma nějakou mapu hvězdné oblohy. Ale zajisté jste také poznali, jak těžko se jí dá použíti v noci v přírodě. Neboť posvítíme-li si na ni, nesnadno se zase vracíme pohledem k hluboké obloze.

Lepší bude, obkreslíte-li si podle hvězdné mapy doma na karton jen ta souhvězdí, která se chcete naučit znáti; karton přilepíte na víko krabice a hvězdičky propíchnete špendlíkem a to různě široce podle velikosti hvězd. Na boku krabice vyříznete pak otvor, do něhož dá se zastrčit právě reflektor vaší elektrické lampičky. Knoflík její zůstane venku. Stisknete-li jej, máte krásně osvětlenou mapku, kterou můžete pozorovat současně s hvězdnou oblohou.

Podle M. Seiferta.

Na trávníku.

Kotrmelec. Provádí se s místa, z pochodu nebo z rozběhu tak, že se opřeme rukama o zem a položíme hlavu na zem týlem (ne temenem!) mezi ruce — tedy hodně sklonit hlavu! — se zvednutím nohou. Tělo při tom vysadíme co nejvíce do kulata (kočičí hřbet), abychom nedopadli na zem toporně, nýbrž se jen lehce překulili.

Kolébka. V lehu na břiše se zakloň, zapaž a uchop rukama paty. Napni a prohni celé tělo do oblouku.

Most. V lehu na zádech nadzvedni tělo obloukem tak, že se opíráš jen o paty a lopatky. Ruce vedle těla. Při zdvihání těla vdech, při spouštění výdech.

Velociped. V lehu na zádech zvedni obě nohy vzhůru a toč chodidly ve vzduchu, jako bys jel na kole.

V kleku se zakloň, až se dotkneš země. Sedni v kleku na paty, vzpaž a zvolna se zakláněj, až se prsty dotkneš země. Nezakláněj příliš hlavu. Návrat rychle. Lze cvičit též tak, že ti druhý přidržuje kolena.

V sedu roznožmo dosáhni rukama na špičky nohou. Kolena musí býti stále napjata. Levá ruka dosahuje na levou nohu, pravá na pravou. Pak jen levá ruka na pravou nohu a obráceně střídně.

Nohy za hlavu. Lehni na záda, zdvihni napjaté nohy vznesmo nad hlavou a dále nazad, až se nohy za hlavou dotknou země. Paže leží vedle těla. Hlava, záda a paže stále na zemi.

Z lehu na zádech se zdviženýma nohama do sedu bez pomoci rukou. Lehni na záda, zdvihni napjaté nohy nad hlavou tak, až se dotýkají země za hlavou. Paže stále leží vedle těla. Nyní mávni prudce nohama kupředu do sedu a zároveň se tělem předkloň. Chceme-li opakovat, chytíme se v předklonu za špičky nohou, zvedneme nohy a zvrátíme se znovu na záda.

Žába. V podporu ležmo vpředu současně se odraz oběma rukama i nohama od země a v tom okamžiku, kdy jsi nad zemí, tleskni rukama pod tělem a ihned zase dopadni rukama na dřívější místo

Hnalo děvče krávy.

Pochodem. *Moravská lidová.*

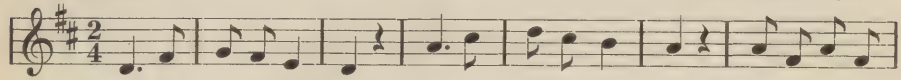

Hna-lo dívča krá-vy z Uher do Mora - vy, háblum, háblum,

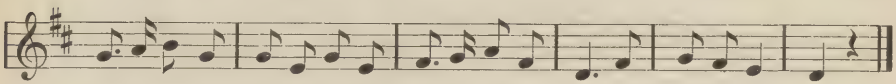

hábi-li-tum, litum, tytum, pábi-litum, z Uher do Mora - vy.

Hnalo dívča krávy
z Uher do Moravy;
dívča poblúdilo,
krávy potratilo.
Pod javor si sedlo,
snídaníčko jedlo;
na javor pohlédlo,
orla uvidělo.
„Ej, orlíčku, orle,
kde sú krávy moje?"
„Já sem jich neviděl,
jenom sem jich slyšel.
Pěkné zvonky majú,
pěkně vyzváňajú,
pěkně vyzváňajú,
travěnky hledajú,
travěnky zelenej,
voděnky studenej.
Běž, děvčátko, dolem,
najdeš krávy spolem."

Šlo děvčátko dolem,
našlo krávy spolem.

Lidová přísloví srbská.

Liška je nejchytřejší zvíře, ale liščích koží nejvíce na prodej. — Neví čepice, co hlavu bolí. — Ani čert za všecko nemůže. — Pomalu s hory na horu až do Cařihradu. — Stříhala bába prase a víc křiku než vlny.

Ztracené jehně.

Když byla malá Jarmila na prázdninách u dědečka, chodila ráda s ovčákem na pastvu. Starý Vlas ji měl rád, uměl pěkně pískat na fujaru a pes Dunaj už ji taky znal. Na pastvišti bývalo hezky. Rostly tam osamělé břízy, různé květiny a vzadu byl veliký černý les. Ovce se roztoulaly po celém rozsáhlém pastvisku, Jarmila se procházela mezi nimi a hrála si s malými jehňaty. Odvážila se i na kraj lesa, brodila se v potoce a zpívala písně. Večer chodívala s Vlasem za cupajícím stádem a napomínala Dunaje, aby ovečky tuze nehonil. Dědeček jim chodil naproti. Někdy odešla taky dříve domů.

Jednou, když slunce už bylo na západě, sehnal starý Vlas ovce, ale jedno jehně mu chybělo. Hledal je a taky se rozhlížel po Jarmile. Když jí neviděl, pomyslil si, že šla sama domů. Ale u lávky čekal dědeček a ptal se:

„Kdepak je naše Jarmila?"

„Což není ještě doma?" podivil se Vlas.

„Snad šla po humnech okolo mlýna, proto jsem ji nepotkal," pomyslil si dědeček, ale pokoje už neměl.

Spěchal domů, ptal se po děvčeti. Prý tady není.

„To je starost s dětmi, už to jináč nebude, než že zabloudila. A noc na krku."

Dědeček s Vlasem šli Jarmilu hledat. Rozsvítili lucerny a Dunaje vzali s sebou. Potkali hajného.

„Dobrý večer, pantáto, neviděl jste naši Jarmilu?"

„Viděl, ale brzy odpoledne, u potoka v lese. Snad se neztratila?"

„Už je to tak, domů nepřišla."

Hajný znal děvčátko a měl je taky rád, proto šel s nimi. Po pastvisku ve tmě kmitaly se tři lucerny. Všichni volali, ovčák pískal a hajný troubil na roh.

„Hledej holčičku, hledej!" pobízel dědeček Dunaje, a pes ho předběhl do lesa.

Po chvíli zmizela i světélka v lese a volání zaniklo. Tu Vlas uslyšel Dunaje kdesi daleko štěkat. Šel po hlase, až přišel k lesní rokli. Zavolal, a pes mu odpovídal někde dole. Starý ovčák spouštěl se do rokle. S lucernou v ruce šlo to těžko, chytal se kořenů, nohy mu sjížděly, ale přece slezl. Posvítil si a co vidí? Jarmila spí na mechu, v náruči má ztracené jehně, které mělo jednu nohu ovázánu pentlí s jejího klobouku. Vlas volal do lesa, že Jarmilu našel, Dunaj mu pomáhal a brzy tu byl dědeček i hajný. Hluk dítě probudil. Jak se sem dostala? Viděla, že zbloudilé jehně spadlo do rokle a zlomilo si nožku. Slezla za ním, ovázala mu ji, ale zatím se setmělo a nemohla vylézti nahoru. „Chvíli jsem plakala a potom jsem usnula a pak jste mě našli."

Dědeček vzal do náruči Jarmilu, Vlas jehně a vrátili se domů.

Podle anglického.

Malým zahradníkům.

Naše zahrádka bude vždy pěkně upravená a čistá. I když bude chudobně vyzdobená, bude se každému lépe líbit, než neupravená zahrádka s květinami nádhernými a vzácnými.

Cesty a pěšinky ať jsou vždy čisté a prosté plevele! Musíme proto občas podle potřeby malou motyčkou všechnu plevel i s kořínky na nich vykopati. Povrch potom urovnáme, uhrabeme a plevel odneseme na smetiště.

Kdykoliv jsme záhonky okopali, vypleli, nebo po jiné práci na nich, vyčistíme a upravíme i cestičky. K rostlinám, jež potřebují opory, zapíchneme do země tenkou hůlku a k ní lýkem vyvážeme lodyhy a větve. Volně, aby se rostlina neškrtila!

Znepokojují-li žížaly náš záhonek, posypeme jej smrkovým jehličím, nebo osinami ječmene; píchají je a žížaly zalezou do země! Vyklobávají-li nám ptáci semena nebo sazeničky, zapíchneme po záhonech několik hůlek, přivážeme na ně nitě s třapečky z papíru; vítr jimi pohybuje a ptáky straší.

V červnu potřebují rostliny nejvíce vody; nezapomeňte proto zalévat a kypřit!

V červenci a v srpnu bude zahrádka plná květů a vůně a i na zub se v ní vždy něco najde. Což, abyste si uspořádali na své zahrádce pro své kamarády a kamarádky květinovou slavnost se zeleninovou hostinou?! Jistě se zasmějete, až se vás hosté s podivem zeptají, co to, že slunečnice nyní docela jinam hledí, než kam se dívala, když na zahrádku přišli. Vždyť vy již dobře víte, že slunečnice má tak ráda sluníčko, že se svými květy celý den za ním točí. Překvapte také dárečkem ze své zahrádky maminku a tatínka i všechny, jež vás mají rádi. Potěšte svými květinami i nemocné, třeba méně známé.

Upozornění pro knihaře!

Obálky sešitů přivážou se dozadu, protože tvoří součást knihy, bez nichž stala by se neúplnou a nepotřebnou. Jsou proto také zvlášť stránkovány (římskými číslicemi) a *Obsah* knihy všude se k nim odvolává.

Ale pro samé plány, slavnosti a dary nesmíme zapomenout, že právě tak, jako v červnu, je třeba i v červenci a v srpnu na zahrádce zalévat, plít, okopávat, odstraňovat i suché části rostlin i vyvazovat je. Ředkvičku a salát jsme již dávno sklidili; nyní si pochutnáme na brukvi, mrkvičce a řetkvičce. Uprázdněná místa je třeba ihned po sklizni zrýt; koncem srpna a začátkem září je uhrabeme a osijeme špenátem. Když dozrají semena z odkvetlých květin, sebereme je, ponecháme několik dnů ležet ve stínu na tvrdém papíru, aby uschla, potom plevy vyfoukáme a semena si uložíme pro příští jaro.

Napište nám něco o své květinové slavnosti se zeleninovou hostinou!

F. Pařiková.

*

Poznámka: Obrázek proti titulu, *Feuerbach: „Jarní idyla"*, otištěn s lask. svolením firmy Hanfstaengl v Mnichově.

Našim milým čtenářům!

Komu z vás, malých i velkých, líbila se letošní „Radost",

přihlaste se již nyní za odběratele IV. ročníku,

abychom věděli, kolik exemplářů máme pro vás tisknout, neboť 1. číslo tiskne se již v červenci. Nebude se pak opakovat letošní případ, že totiž celý náklad byl rozebrán, takže pozdějším objednávkám nemohli jsme vyhověti.